

Årsberetning 2022

Indholdsfortegnelse

Forord.....	3
Læsevejledning.....	4
Ydre vilkår	5
Befolkningsudvikling.....	5
Erhvervsudvikling i Aarhus	5
Klima.....	6
Ukraine	6
Inflation og ustabilitet.....	7
Tværgående resultater og ressourcer	8
Aarhusmålene	8
Hensigtserklæringer	9
Ressourcer	9
Afdelingernes resultater og ressourcer	15
Børn og Unge	15
Sociale Forhold og Beskæftigelse.....	21
Sundhed og Omsorg	27
Kultur og Borgerservice	34
Teknik og Miljø	40
Borgmesterens Afdeling	45
Tværgående indsatser	49
Klimaregnskab.....	49
Datakvalitet og Ledelsesinformation	50
Innovation	50
Restanceudvikling	51
Indsatsen mod socialt snyd	51
Den sociale Investeringsfond	52
Investeringsmodeller	52
Fattigdomsredegørelse	53
Bilag	54
Aarhus Kommunes selskaber	54
Hensigtserklæringer	55

Forord

Omstændighederne for at være kommune i Danmark har ændret sig. Vi er afhængige af den verden, vi er en del af, og vi bliver påvirket, når der sker store forandringer omkring os. Efter et par år med corona begyndte 2022 positivt og med optimisme ift., at verden skulle finde tilbage til en normaltilstand. Særligt forsyningskæderne var mærket af de nedlukninger, der havde været på verdensplan, og der var begyndende inflation.

Den 24. februar 2022 ændrede verden sig, da Rusland invaderede Ukraine. Krigen betød ukrainere der måtte flygte, og som vi har taget imod med åbne arme i Aarhus. Samtidig betød krigen voldsomt stigende priser på gas, el og brændstof, som gav stor usikkerhed - også i Aarhus. 2022 blev et usædvanligt år, hvor både priser generelt og renter så højder og stigninger ikke set så store i mange år.

Heldigvis har vi et godt og solidt fundament i Aarhus Kommune. Med budgettet for 2022 videreførte vi den solide økonomiske tilgang, og det viser regnskabet for året også. Men der har været flere udgifter end forudsat, og udviklingen i økonomien vender desværre den forkerte retning. Udvikling i 2022 kan dog i høj grad tilskrives særligt tab på de finansielle områder, og at udgifterne steg mere end, hvad vi er blevet kompenseret for i pris- og lønfremskrivningerne fra staten.

Rentestigninger betyder også fald i huspriser og grundpriser, og det giver vigende indtægter på grundsalg, og derved færre penge i kommunekassen til velfærden. Hvordan det vil udvikle sig de kommende år, er uvist, men der er tegn på, at vi ser ind i en opbremsning i økonomien, som vil have betydning for Aarhus Kommune i årene fremover.

Situationen i Ukraine har fyldt i hele kommunen, og der har været ydet en stor indsats hos alle aktører for at få hjulpet de ukrainske flygtninge med alt fra bolig over daginstitutioner og skole til arbejde og forsørgelse. Samtidigt har krigen også gjort endnu tydeligere, at behovet for at tage cybersikkerhedsdagsordenen alvorligt er steget. Til sidst har krigen i Ukraine betydet et stort fokus på forsyningsikkerhed ift. energi og alle i kommunen har efter bedste evne bidraget til og understøttet energisparedagsordenen.

Klimaforandringer står øverst på kommunens dagsorden, og vi arbejder ambitiøst med løsninger både for at bringe udledningerne ned, samt at modstå de udfordringer, der vil komme ved ændringer i vind og vejr. Vi er på rette vej, selvom der fortsat er brug for flere nye løsninger og nye initiativer, så vi kan nå målet om at have en CO2-neutraludledning i 2030. Et bump på vejen er, at branden på Studstrupværket, samt stigningen i prisen på bio-brændsel, gav sig udtryk i mindre grøn fjernvarme i Aarhus i 2022, end hvad vi har været vant til.

Sidst men ikke mindst nåede vi i 2022 en rekord, da beskæftigelsen i Aarhus ramte et nyt højtpunkt, samtidig med fattigdommen faldt og antallet af nye arbejdspladser i Aarhus også steg markant.

Vi håber de positive udviklinger fra 2022 varer ved i 2023, så vi i fællesskab kan understøtte, at Aarhus er en god by for alle.

Læsevejledning

Dette er Aarhus Kommunes årsberetning for 2022, der følger op på budgettet, som det fremgår af budgetredegørelsen for 2022.

På de følgende sider bliver du først præsenteret for de ydre vilkår, som har haft mest afgørende indflydelse på det forgangne års resultater.

Herefter følger en kort beskrivelse af de overordnede resultater for 2022 samt en gennemgang af den økonomi, der ligger i regnskabet.

Alle de økonomiske opgørelser og tabeller, der viser regnskabet i detaljer findes som en samlet særskilt rapport ved siden af årsberetningen.

Efterfølgende indeholder årsberetningen afsnit med beskrivelser fra de enkelte magistratsafdelinger. De går tættere på afdelingernes respektive kerneopgaver, resultater og regnskab, og hvor afdelingerne giver en status på det sidste år.

Til sidst i årsberetningen er der bilag med oversigter over Aarhus Kommunes selskaber samt opfølgningen på hensigtserklæringerne fra budget 2022.

Regnskabet for 2022, som er beskrevet i denne årsberetning, danner udgangspunktet for budgetlægningen for 2024-2027.

Ydre vilkår

De ydre vilkår handler om det omgivende samfund. Om forhold, kommunens som udgangspunkt ikke på kort sigt kan påvirke, men som i vidt omfang definerer, hvordan kommunens indsatser og økonomi ser ud. Ændret lovgivning eller udvikling i kommunens befolkningssammensætning spiller ind på de indsatser, som kommunen skal give til byens borgere.

De væsentligste ydre vilkår - befolkningsudviklingen og beskæftigelses- og erhvervsudviklingen i og omkring Aarhus - beskrives nedenfor.

Befolkningsudvikling

Aarhus Kommunes befolkningstal har været stigende i mange år. Pr. 1 januar 2023 var der bosat 361.522 borgere i kommunen, svarende til en vækst på 6.288 personer i løbet af 2022. Befolkningen i Aarhus udgør 6% af den samlede befolkning i Danmark.

I 2020 og 2021 var befolkningstilvæksten på henholdsvis 2.775 og 2.495 indbyggere, mens den gennemsnitlige befolkningstilvækst i årene 2015-2019 var på 4.739 flere indbyggere pr. år.

Den høje befolkningsvækst i 2022 kan dels forklares med flygtninge fra Ukraine. Herudover vurderes corona-nedlukningen at have sat gang i nogle befolkningsmæssige bevægelser, som i de kommende år vil udligne sig igen. Således steg væksten blandt unge med dansk statsborgerskab i starten af corona-perioden, mens væksten blandt unge med udenlandsk statsborgerskab faldt. Til gengæld er væksten i antallet af unge med udenlandsk statsborgerskab høj i 2022, hvilket vurderes som en engangseffekt ovenpå det lavere antal under corona-nedlukningen.

På denne baggrund forventes i de kommende år en årlig befolkningstilvækst på 3.000-3.500 borgere i Aarhus Kommune. Den største stigning forventes blandt de erhvervsaktive samt de ældste borgere over 80 år. Således er godt 45 % af den aarhusianske befolkning under 30 år i 2023, mens andelen forventes at falde til godt 43 % i løbet af de næste 10 år, mens befolkningsandelen over 80 år vokser fra knap 4% til 5%.

Se mere om befolkningen i Aarhus [her](#).

Erhvervsudvikling i Aarhus

De seneste år har der været fart på erhvervsudviklingen i Aarhus Kommune. Efter en større nedgang i løbet af 2020, som følge af covid-19, vendte udviklingen i løbet af 2021 markant til det positive, og den udvikling er fortsat i 2022. Udviklingen afspejles blandt andet i, at antallet af beskæftigede lønmodtagere, der arbejder på en arbejdsplads indenfor Aarhus Kommune, i perioden fra september 2021 til september 2022 er steget med 9.366.

Ved udgangen af september 2022 var der således 216.849 arbejdspladser i kommunen, hvilket svarer til ca. 7,3% af alle arbejdspladser i landet. Historisk er ca. 1/3 af arbejdspladserne besat af indpendlere, der er bosat i andre kommuner.

Udviklingen i antal arbejdspladser betyder blandt andet, at 86,2 % af de 16-66-årige borgere i Aarhus Kommune i 2022 var selvforsøgende. Det er det højeste niveau af selvforsørgede i Aarhus Kommune, som har været målt. Udviklingen fra 2021 er dermed også fortsat på dette område.

Selvforsørgelsesandelen er over niveauet på landsplan og sammenlignes med de øvrige 6-byer, har kun Københavns Kommune en højere andel selvforsøgende borgere.

Se mere om erhvervsudviklingen i Aarhus [her](#).

Se mere om beskæftigelsessituationen i Aarhus [her](#).

Klima

Klimadagsordnen fylder meget for alle - både hos denne enkelte borger, kommune og stat – og behandles også som et af de vilde problemer i Aarhus kommune

Dette mærkes både hos byrådet i Aarhus og for hele Aarhus Kommune hvor hensynet til klimaet er blevet en integreret del af mange af de beslutninger og sager, der fylder på alle led og kanter.

Der arbejdes fortsat med de mange indsatser under klimahandlingsplan og i en lang række andre projekter, foruden alle de steder, hvor der arbejdes med at gøre klimadagsordnen til en del af kerneopgaven, både i til kommunen som arbejdsplads, i transport og fødevarerforbruget, herunder også påvirket af de CO2 afgifter, der blev indført på en række varer og goder i 2022.

De bindende, årlige klimamål samt øremærkede midler til indsatser på Klimahandlingsplan, Klimafond og anlæg bidrager alle til at realisere byrådets ambitiøse mål om, at Aarhus skal være CO2-neutral inden 2030.

Hvis målene ikke opfyldes, vil der i budgetlægningen for det kommende år blive taget stilling til behovet for nye, ændrede eller intensiverede indsatser.

Årets konkrete resultater bliver fremlagt i en særskilt sag til byrådet, som også opsamlet i afsnittet om opfølgning på klimamålene på side 53.

Se udviklingen på de bindende, årlige klimamål [her](#).

Ukraine

Den 24. februar 2022 valgte Rusland at indlede en ulovlig angrebskrig mod Ukraine. Mange civile bygninger og byer blev smadret af russiske bomber og artilleri. Mange ukrainere – både civile og militære - mistede også livet. Kort tid efter krigens udbrud ankom de første ukrainske flygtninge til Aarhus, hvor kommunen har ydet en meget stor og bredspektret indsats for at hjælpe de fordrevne ukrainere så godt som muligt.

Ved årsskiftet 22/23 var der ca. 1.415 fordrevne ukrainere i Aarhus med opholdstilladelse efter særloven. Pr. 1. marts 2023 er kommunens boligkapacitet boliger til 1.705 personer.

Kommunens afdelinger har meldt ind, at Aarhus Kommune sammenlagt har haft udgifter til fordrevne ukrainere på lige knap 84 mio. kr. i 2023. Nogle af de store udgiftsposter er boliger, skoleundervisning og administration. I forbindelse med regnskabet bliver afdelingerne kompenseret fuldt ud for deres nettomerudgifter til fordrevne ukrainere, og kommunerne vil til de kommende økonomiforhandlinger med regeringen søge at blive kompenseret for udgifterne. Det er dog ikke sikkert, at der vil opnås fuld kompensation.

For at vise støtte og solidaritet med Ukraine har Aarhus Byråd besluttet i 2022 at genoptage forbindelserne til Lviv i det vestlige Ukraine, som Aarhus Kommune indgik et samarbejde med tilbage i 2007.

Inflation og ustabilitet

I 2022 oplevede Danmark den største stigning i inflationen i mere end 40 år. Det gav en enorm usikker i både befolkningen og på finansmarkeder, hvilket også har ramt Aarhus Kommunes økonomi hårdt.

Efter år med corona og nedlukninger betød det, at verdensøkonomien gik ind i 2022 præget af forstyrrelser i produktions- og forbrugeradfærd. Mens der generelt var høj aktivitet og efterspørgsel efter varer, var der fortsat dele af forsyningskæderne, der oplevede logistiske og produktionsmæssige udfordringer. Det gav udtryk i mangel og lavere udbud af forskellige varer og goder.

Da Rusland invaderede Ukraine, blev ubalancerne forstærket. Det betød også at globale fødevarer og energipriser steg kraftigt i starten af året. Inflationen nåede toppen i oktober, og året som et hele satte sig i højere renter og en betydelig højere inflation end, hvad der har været kendetegnet for dansk og international økonomi i mange år. Det har bl.a. medført store tab på investeringer i aktier og obligationer, hvor også Aarhus Kommune – på linje med øvrige kommuner – har lidt markante tab.

Tværgående resultater og ressourcer

I årsberetningen følges der op på de mål, beslutninger og den økonomi, som blev vedtaget med budgettet for 2022. Dette fremgår af budgetredegørelsen 2022.

Aarhusmålene

Sammen med Aarhusmålene sætter *Fortællingen om Aarhus* en fælles retning for, hvad byrådet vil med Aarhus, og hvad der skal kendetegne Aarhus både nu og i fremtiden. Aarhusmålene er de overordnede mål for hele byens udvikling og de følger op på, om udviklingen går i den retning, som byrådet ønsker.

Byrådet genbekræftede Aarhusmålene i 2022, så Aarhusmålene 2022-2025 er en videreførelse af målene for 2018-2021. De er derfor fortsat samlet under overskriften - "**Aarhus - en god by for alle**", og består af de fem mål.

I forbindelse med vedtagelsen af Aarhuskompasset har der været arbejdet på, hvordan det kan belyses om udviklingen går i den rigtige retning og hvordan nysgerrighed og læring kan hjælpe med at sikre, at der arbejdes med det, der giver mest værdi for og med borger, virksomhed og samfund. Det var også et tema under byrådets drøftelser på regnskabsseminaret i april 2022, hvor der blev drøftet nye måder at finde læring på.

Der findes forskellige data, som kan give en indikator for, det billede der tegner sig af udviklingen i og omkring Aarhus går i den rigtige retning, og tidligere var en række data listet i årsberetningen. Nogle data med flere års forsinkelse og nogle mål uden specificerede måltal. De aktuelle resultater kan ses på [Aarhus i tal](#)

Vision: Aarhus - en god by for alle

- Aarhus - en by med plads og brug for alle
- Aarhus - en by i bevægelse
- Aarhus - en by med handlekraft og fællesskab

Byråd og Direktørgruppe har fokus på de udfordringer, der står i vejen for at nå Aarhusmålene og for at skabe en "god by for alle" i arbejdet med de syv vilde problemer. Via dette arbejde, som strækker sig over hele 2023, er der bl.a. taget hul på at arbejde med nye typer data fx omkring sundhed, trivsel, medborgerskab, klima og vækst. Arbejdet er endnu ikke afsluttet, men vil i løbet af 2023 bidrage væsentligt til forslag til nye belysninger af Aarhusmålene, som byrådet kan tage stilling til.

Hensigtserklæringer

I budgettet for 2022 besluttede forligspartierne en række hensigtserklæringer, der skulle arbejdes med i løbet af 2022. En status på disse hensigtserklæringer fremgår af bilag 2 til årsberetningen. Bilaget viser, at størstedelen af hensigtserklæringerne er opfyldt (de har derfor fået en grøn smiley). For hovedparten af øvrige hensigtserklæringer er arbejdet igangsat, men endnu ikke i mål (de har derfor fået en gul smiley). Arbejdet med to af hensigtserklæringerne er ikke igangsat. Arbejdet med den ene af disse er udskudt, mens den anden var betinget af nye lovmæssige rammer, som endte med ikke at blive vedtaget i Folketinget.

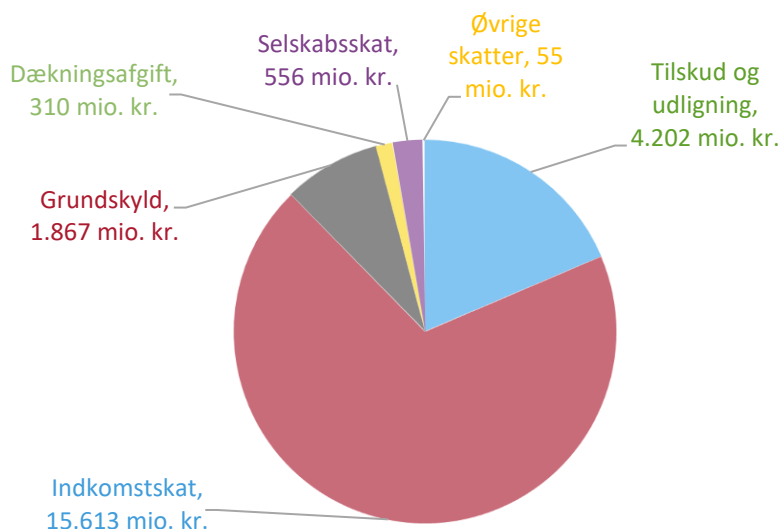

Ressourcer

Indtægter

Aarhus Kommune havde i 2022 nettoindtægter på sammenlagt 22,6 mia. kr. Fordelingen af indtægterne fremgår af nedenstående figur:

Aarhus Kommunes nettoindtægter i 2022, i alt 22.603 mio. kr.

Det fremgår af figuren, at de fleste af indtægterne kom fra indkomstskat samt tilskud og udligning fra staten. Indkomstskat udgjorde i 2022 15,6 mia.

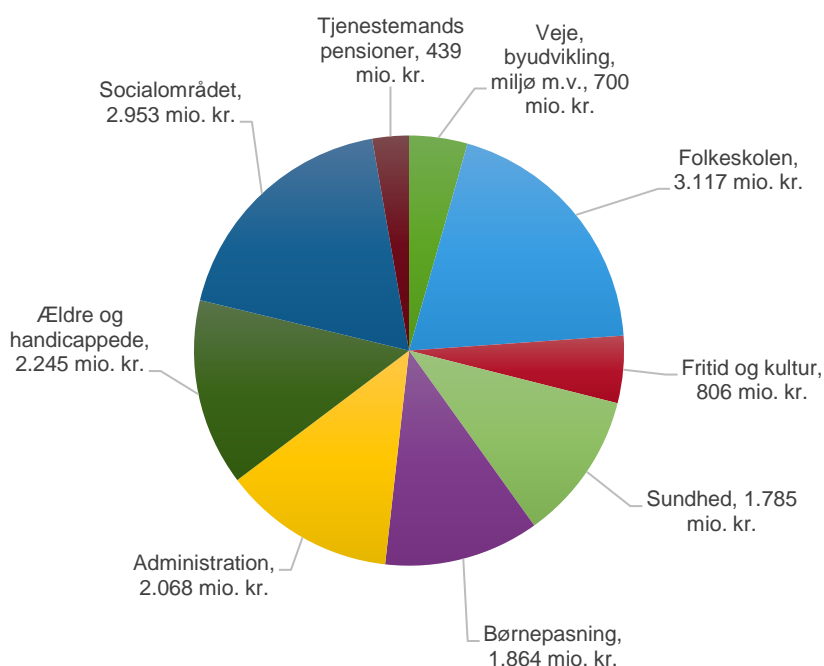
kr. svarende til godt 69 % af de samlede indtægter, mens indtægterne fra tilskud og udligning udgjorde 4,2 mia. kr. svarende til 18,6 % af de samlede indtægter.

Driftsudgifter

Aarhus Kommunes udgifter består af udgifter til drift samt udgifter til en række investeringer i fx infrastruktur, bygninger og vedligehold.

I 2022 havde Aarhus Kommune skattefinansierede nettodriftsudgifter på 21.809 mio. kr. Nettodriftsudgifter opgøres i henholdsvis serviceudgifter, overførselsudgifter og kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet.

Aarhus Kommunes nettoudgifter i 2022 på i alt 21.809 mio. kr.

Udgifter pr. borger 2022

- Serviceudgifter pr. borger: 43.021 kr.
- Overførsler pr. borger: 18.478 kr.
- Aktivitetsbestemt medfinansiering pr. borger: 3.289 kr.
- Bruttoanlægsudgifter pr. borger (skattefinansieret) 3.721 kr.

Anlægsudgifter

Udgifterne til investeringer i infrastruktur, bygninger og vedligehold var i 2022 på 1.337 mio. kr. brutto, heraf 1.328 mio. kr. på det skattefinansierede område. Herfra skal trækkes en række indtægter fra bl.a. salg af byggegrunde, så de samlede nettoanlægsudgifter var på 169 mio. kr. heraf vedrører 168 mio. kr. det skattefinansierede område.

I forbindelse med regnskab 2022 aflægges anlægsregnskaber for i alt 161 KB-bevillinger og anlægsarbejder, som er afsluttet i løbet af 2022. I forhold til de afsatte bevillinger til disse projekter på netto 503 mio. kr. kan der konstateres et underskud på 88 mio. kr., som generelt finansieres af afsatte anlægsmidler i 2023 eller senere.

De væsentligste anlægsarbejder, som afsluttes i 2022, har været:

- KB Bygninger
- Åby skole RULL

- Dagtilbud i Nye, Løgstykkevej
- Rehabiliteringscenter for kronikere på Marselisborg
- Dagtilbud på Bryggervej
- Gammelgårdskolen, helhedsplan fase 1
- Dagtilbud på Frijsenborgvej
- Oddervej 249 - Vikingedalen, Baldergården Ydungård
- KB Køb af arealer til byudvikling
- Nygårdsvej 1A - 20 socialpsykiatriske pladser

Mens de største anlægsindtægter kommer fra;

- Byudvikling ved Bryggervej Lokalplan 928
- KB Tilbagekøbsklausuler
- Salg af Hammershusvej 43, 45 og 49
- Salg af delområder, Lisbjerg

Regnskabsresultat og -nøgletal

Regnskabet for 2022 viser et overskud på 14 mio. kr. Der var budgetteret med et overskud på 429 mio. kr. Der er derfor tale om et betydeligt mindre overskud, og der er således merudgifter for 415 mio. kr. udover budgettet.

Regnskabsresultatet er påvirket af, at der er anvendt meget opsparing på de decentraliserede områder på mere end 210 mio. kr. Tilsammen er nu opsparret 86 mio. kr. mod en opsparing ultimo 2022 på 296 mio. kr. Nedbringelsen af opsparingen skal bl.a. ses i lyset af, at afdelingerne har budgetteret med at bruge af opsparingen og i lyset af udgifter til imødegåelse af følgerne af Covid 19 og ukraine krisen. Den lave opsparing giver dog anledning til særligt økonomiske opmærksomhed ift. at sikre et budget i balance fremover.

Regnskabsresultatet og afvigelsen i forhold til det budgetterede kan forklares ud fra følgende faktorer:

- Resultatet på driftsområdet viser, at udgifterne samlet set har været 87 mio. kr. større end budgetteret. Det skyldes primært nettoeffekten af merudgifter på de decentraliserede områder, store mindreudgifter til overførsler bl. a. til dagpenge, mindreindtægter vedrørende renter og merudgifter til finansielle tilskud bl. a. vedrørende indskud i Aarhus Lufthavn.
- I forhold til finansieringen er der mindreindtægter på 59 mio. kr. primært som følge af efterregulering af de generelle tilskud og skatterne.
- På anlægsområdet er der merudgifter på netto 268 mio. kr. Dette skyldes i høj grad tidsforskydninger af anlægsudgifterne og anlægsindtægterne i forhold til det forventede ved budgetlægningen.

Der vurderes på baggrund af regnskabet, at der har været en engangsforværring på skønsmæssigt knap 50 mio. kr., når der tages højde for tidsforskydninger. Baggrunden herfor er primært mindreindtægter vedrørende renter.

Der er ekstraordinær stor usikkerhed forbundet med efterreguleringen af de budgetgaranterede områder for 2022, fordi dagpengeudgifter fra 2022 indgår i budgetgarantien.

Herudover skal bemærkes, at der har været merudgifter vedrørende Corona og merudgifter vedrørende større prisstigninger fra 2021 til 2022 end forventet tidligere. Disse merudgifter vil kommunerne søge at få kompenseret ved økonomiforhandlingerne med regeringen i maj 2023, men der er ikke garanti for, at kommunerne får den fulde kompensation.

I efterfølgende oversigt er de centrale nøgletal i forhold til regnskabsresultatet for 2022 resumeret:

Mio. kr.	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ændring
Serviceudgifter	15.347	15.014	333
+ Overførselsudgifter (inkl. forsikrede ledige)	5.420	5.998	-578
+ Aktivitetsbaseret medfinansiering af sundhedsvæsenet	1.173	1.172	1
+ Øvrige udgifter (herunder renter, finansielle tilskud m.v.)	55	-7	62
Skattefinansierede driftsudgifter i alt	21.996	22.177	-181
Tilskud og udligning	4.202	4.328	-127
+ Skatter	18.402	18.334	68
Skattefinansierede indtægter i alt	22.604	22.662	-59
Resultat på de skattefinansierede driftsområder (indtægter - driftsudgifter)	608	485	122
- De skattefinansierede anlægsområder (dvs. ekskl. takstfinansierede områder)	593	56	537
Resultat på de skattefinansierede områder i alt	14	429	-415

Regnskabs betydning for den finansielle egenkapital

Med årets resultat kan den samlede *egenkapital*, som udover de finansielle aktiver også omfatter værdien af bygninger m.v., opgøres til 13.267 mio. kr. ultimo 2022. I løbet af 2022 er egenkapitalen forøget med 1.325 mio. kr.

Den korrigerede *finansielle egenkapital* ultimo 2022 udgør heraf -4.314 mio. kr. Den korrigerede finansielle egenkapital er dermed forbedret med 710 mio. kr. i forhold til regnskabet for 2022.

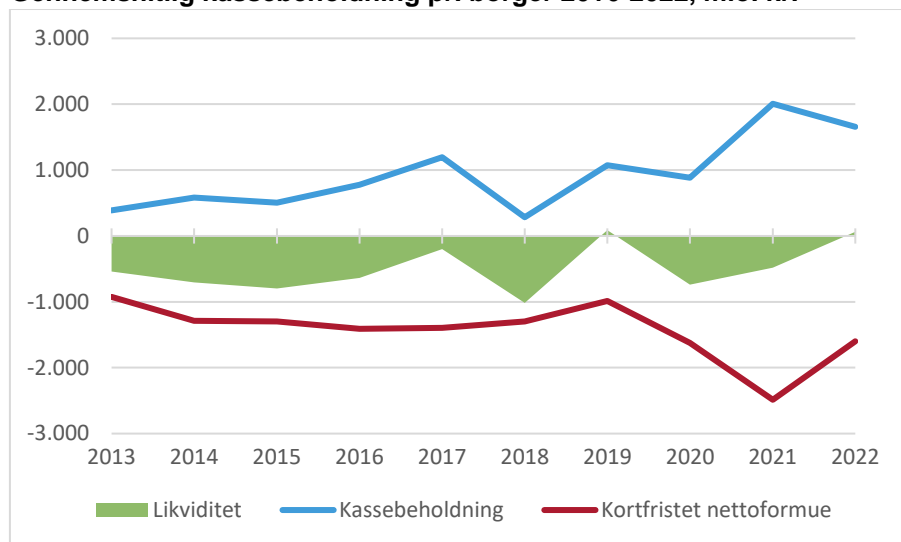
Mio. kr.	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ændring
Likviditet	-480	62	541
Pantebreve	2	0	-2
Tilgodehavender i alt	-478	62	540
Skattefinansieret langfristet gæld	-4.256	-4.325	-69
Forbrug af opsparing og korrektioner	-290	-51	239
Gæld i alt	-4.546	-4.376	170
Korrigeret finansiell egenkapital	-5.024	-4.314	710

Regnskabs betydning for likviditeten

Likviditeten i Aarhus Kommune er fortsat positiv. Ultimo 2022 er der en kassebeholdning på 1.659 mio. kr. svarende til 8.713 kr. pr. borger. Den gennemsnitlige kassebeholdning har været på 3.146 mio. kr. svarende til 8.816* kr. pr. borger. Den er dermed noget over byrådets mål for kassebeholdningen på 4.000 kr. pr. borger.

De seneste års udvikling i den gennemsnitlige likviditet pr. borger, beregnet ud fra ultimo kassebeholdninger, er vist i efterfølgende figur.

Gennemsnitlig kassebeholdning pr. borger 2016-2022, mio. kr.

Se mere om likviditeten i Aarhus Kommune [her](#).

Personale

I Aarhus Kommune var der i 2022 ansat 23.028 fuldtidsmedarbejdere (inkl. timelønnede). Flytning af opgaver mellem afdelinger påvirker fordelingen.

Antal fuldtidsansatte i Aarhus Kommune	2019	2020	2021	2022	Udvikling 2019-2022
Sociale Forhold og Beskæftigelse	4.451	4.400	4.514	4.584	133
Teknik og Miljø ¹	1.211	877	899	904	-306
Sundhed og Omsorg	5.150	5.253	5.424	5.597	447
Kultur og Borgerservice	783	782	801	842	59
Børn og Unge	10.019	10.309	10.576	10.662	643
Borgmesterens Afdeling	381	389	420	439	57
I alt	21.994	22.011	22.633	23.028	1.034

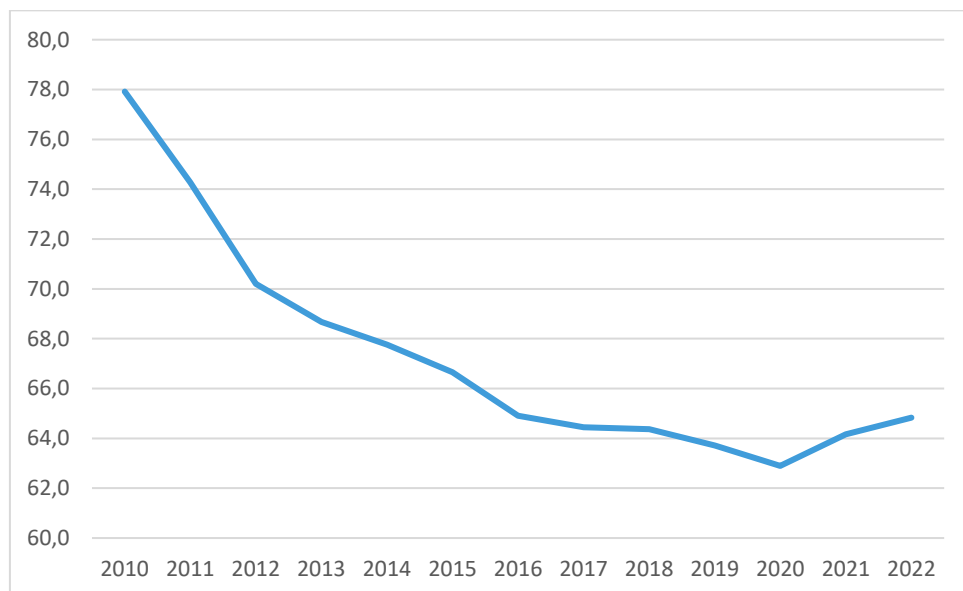
Kilde: Aarhus Kommunes løn- og økonomisystem (OPUS)

Note 1: Ændringen fra 2019 til 2020 vedrører primært selskabsgørelsen af AffaldVarme.

Der var i 2022 1.034 flere fuldtidsmedarbejdere end i 2019.

Da der i samme periode er kommet flere borgere i Aarhus Kommune, betyder det, at andelen af medarbejdere i Aarhus Kommune pr. 1.000 borgere kun er steget med ca. 1,1 medarbejdere i løbet af den 4-årige periode. I 2022 var der ansat 64,8 medarbejdere i Aarhus Kommune for hver 1.000 borgere. I 2010 var der ca. 77,9 ansatte for hver 1.000 borger.

Fuldtidsansatte pr. 1.000 borgere 2010-2022

Administration

- I 2021 var der 15,8 administrativt fuldtidsansatte pr. 1.000 borgere i Aarhus Kommune, hvilket er over landsgennemsnittet. (2022-tal først tilgængeligt primo april)
- I 2010 var der 17,6 administrativt fuldtidsansatte pr. 1.000 borgere.

Læs mere om personale i Aarhus Kommune [her](#).

Afdelingernes resultater og ressourcer

Børn og Unge

Den overordnede politiske vision for Børn og Unge er fastlagt i børne- og ungepolitikken, som revideres i løbet af 2023.

Børne- og ungepolitikken udgør grundlaget for arbejdet med alle børn og unge, som dækker fra det første møde med sundhedsplejersken over barnets dagtilbuds-, skole- og fritidsliv og til vejen ind i en ungdomsuddannelse.

For at sikre det fremtidige serviceniveau og skabe mere værdi for alle børn og unge, har rådmanden i samarbejde med Børn- og Ungeudvalget formuleret tre gennemgående og langsigtede politiske retninger.

De tre retninger har tæt sammenhæng til rådmandens egne pejlemærker og de perspektiver, der er fremkommet i processen med fornyelse af børne- og ungepolitikken.

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os [her](#).
- Der er 10.000 fuldtidsansatte i Børn og Unge fordelt på 14.000 medarbejdere.

1. Flere børn og unge skal trives i de lokale fællesskaber

Den første retning omhandler en aktuell samfundsmæssig udfordring om stigende mistro blandt børn og unge. Målet retter sig både imod individet og fællesskabet, og der er et behov for et kontinuerligt og tværfagligt fokus for at sikre en udvikling i den rigtige retning.

2. Forældre, børn og unge skal opleve mere sammenhængende forløb på tværs af Aarhus Kommunes forskellige tilbud

Den anden retning baserer sig på forældreindsigter, der er fremkommet i processen med fornyelse af børne- og ungepolitikken samt indsigter fra analyserne af bredere børnefællesskaber, specialtilbud og pædagogisk psykologisk rådgivning (PPR) i 2022.

3. Bedre tid til lokal inddragelse og forankring af indsatser

Den tredje retning er inspireret af rådmandens egne pejlemærker og tager afsæt i tænkningen i Aarhuskompasset. Der er en generel opmærksomhed på at sikre en grundig forankring af indsatser med afsæt i lokale behov.

1. Flere børn og unge skal trives i de lokale fællesskaber

Langt de fleste elever trives i deres lokale fællesskaber. Den nationale trivselsmåling finder, at 90 % af eleverne i skoleåret 2021/22 har høj trivsel. Det er et fald på 2,6 procentpoint i forhold til 2019/20. En medvirkende årsag til faldet formodes at hænge sammen med hjemsendelser i forbindelse med Corona, hvor mange børn og unge i længere perioder har været afskåret fysisk fra deres lokale fællesskaber. I starten af 2022 var der ekstraordinært mange sygedage blandt undervisere, pædagoger og elever. Mange blev sygemeldt med Corona i starten af 2022. Det har medvirket til, at andelen af elever med opmærksomhedskrævende fravær steg fra 17,5 % i 2020/21 til 30,1 % i 2021/22.

Når børn går i den lokale folkeskole, har de lettere ved at være en del af de lokale fællesskaber. Egenskoleandelen betegner den del af børnene, der går i skole i det lokale skoledistrikt. Det gør ca. 64 %, og den andel har været stabil over de seneste år. På den baggrund er der udarbejdet en række anbefalinger og handlingsforslag til, hvordan skolerne kan blive bedre til at tiltrække distriktets elever. Skolerne er opfordret til at have en årlig drøftelse af emnet.

I dagtilbud gives vidtgående støtteressourcer til børn, der trives i et alment miljø, men som har brug for specialpædagogisk støtte for at udvikle sig. I de seneste år har der været en stigning i antallet af børn i dagtilbud, der modtager vidtgående støtteressourcer. Der blev bevilget støtte til gennemsnitligt 227 børn i 2015, hvorimod det tal var oppe på 309 børn i 2021. Der er set nærmere på udfordringen i 2022 som en del af analysen om bredere børnefællesskaber. I forlængelse af analysen blev det ved budgetforliget for 2023 besluttet, at alle dagtilbud skal modtage kompetenceudvikling i specialpædagogiske metoder, samt at der skal laves en prøvehandling om specialpædagogiske grupper i almene dagtilbud.

2. Forældre, børn og unge skal opleve mere sammenhængende forløb på tværs af Aarhus Kommunes forskellige tilbud

I 2022 blev Børneterapien oprettet under Børn og Unge. Dermed blev indsatser for børn og unge med motoriske vanskeligheder og fysiske funktionsnedsættelser samlet i Børn og Unge. Tidligere lå indsatserne i Børn og Unge, Social Forhold og Beskæftigelse samt i Sundhed og Omsorg. Samlingen af indsatserne i én magistratsafdeling har givet bedre muligheder for at samtænke indsatserne og skabe et sammenhængende forløb for børn og deres forældre. I 2022 er der arbejdet med effektiviseringer af sagsbehandlingen, så sagsbehandlingstiden er blevet kortere, ligesom der har været fokus på, at forældrene og barnet i højere grad har den samme terapeut som kontaktperson.

I analysen af bredere børnefællesskaber, foretaget i 2022, er et af løsningsforslagene et nyt og styrket samarbejde mellem tilbuddene i Børn og Unge og det specialiserede socialområde i Sociale Forhold og Beskæftigelse. Dette indebærer en fuld opskalering af Relationel Velfærd fra de nuværende syv skoledistrikter til samtlige skoledistrikter. Med Relationel Velfærd som tilgang arbejder myndighedsrådgiver og -udfører på det specialiserede socialområde relationelt tættere på familien og mere ud i lokal- og almenområdet, hvor barnet og familien har deres hverdag.

3. Bedre tid til lokal inddragelse og forankring af indsatser

Aarhuskompasset sætter en tydelig retning for øget lokal inddragelse og fokus på værdiskabelse for borgerne. Byrådet vedtog indstilling om mere tid til kerneopgaven og fastholdelse af medarbejdere i november 2022. Et element fra sagen beskriver, at indstillinger til chef- og rådmandsmøder i Børn og Unge fremover skal forholde sig til balancen mellem tilførsel af værdi og ressourcetræk: Det skal sætte fokus på værdien af regler for kvaliteten af Børn og Unges tilbud. Der vil være et videre arbejde i 2023 med dette og øvrige elementer.

Der arbejdes allerede med styrkelse af den lokale inddragelse og borger-nær værdiskabelse i forbindelse med flere initiativer i Børn og Unge. En indsats har fokus på forenkling af arbejdsprocesser tilhørende fællesfunktioner. Her er alle kontorer i Børn og Unge i november 2022 blevet bedt om at un-

dersøge, hvordan skriftlighed påvirker organisationen – kan procedurer forenkles mv. Hensigten er at forenkle arbejdet for de decentrale ledere i dagtilbud, skoler og UngiAarhus, for bl.a. at give mere ro til forankring af de tiltag, der skal være fokus på lokalt.

Særlige indsatsområder

I 2022 har Børn og Unge arbejdet særligt fokuseret med nedenstående særlige indsatsområder.

Mental sundhed

I hele landet opleves et stigende antal børn og unge med ondt i livet, udfordringer eller diagnoser, som kan påvirke de unges livsmuligheder. Fokus på sårbare børn og unge er tilknyttet politisk retning om *Flere børn og unge skal trives i de lokale fællesskaber* (beskrevet ovenfor), ligesom emnet betegnes som et af Aarhus Kommunes vilde problemer.

Nedlukninger i forbindelse med Corona har især vist, hvad der sker, når hverdagen i højere grad bestemmes af udefrakommende faktorer. Dette påvirker børn og unges følelse af indflydelse på eget liv, hvilket medvirker til symptomer på ensomhed, angst og stress.

I perioden 2016-2022 er der i Børn og Unge blevet gennemført læringsforløb i trivsel og livsmestring for det pædagogiske personale i dagtilbud og klub. Forløbene har haft fokus på udvikling af relationskompetence og udvikling af trykke fællesskaber, som styrker børn og unges trivsel og udvikling. På skoleområdet er der i 2022 igangsat et skoletrivselsforløb, som fortsætter i 2023. Projektet sætter livsmestring på skoleskemaet og har til formål at styrke børnenes trivsel og mentale sundhed.

Tid sammen med børnene og de unge

Børn og Unges tilbud skal have nærværende og kendte voksne, som har tid til børnene og de unge.

Jævnfør loven om minimumsnormeringer skal der fra 2024 være maksimalt tre børn per pædagogisk medarbejder i vuggestuer og maksimalt seks børn per pædagogisk medarbejder i børnehaver. Dette som et kommunegennemsnit.

I 2022 har dagtilbuddene samlet set haft et større budget end i 2021. Aarhus Kommune efterlever umiddelbart minimumsnormeringer i 2022, men også kun lige akkurat. Der er dog på nuværende tidspunkt en række forbehold i opgørelsen. Fx mangler der data fra omkring halvdelen af de selv-ejende institutioner.

Rekrutteringsudfordringer og løbende krav om effektiviseringer kan i praksis udfordre muligheden for at efterleve det kommende krav om minimumsnormeringer. Ligeledes er pasningsgarantien under tiltagende pres. Der vil være fortsat fokus på at sikre overholdelse af minimumsnormeringer fra 2024, jf. lovkravet.

Ud over normeringer har tilrettelæggelse af arbejdstiden stor betydning for, at de voksne har mest mulig tid sammen med børnene. For at opnå den bedste kvalitet i tilbuddene arbejder Børn og Unge med at implementere en ny arbejdstidsaftale på dagtilbudsområdet med fokus på tiden sammen med børnene.

Rekruttering

Et stigende børnetal i Aarhus Kommune, lov om minimumsnormeringer i dagtilbud og en målsætning om en højere andel ansatte med en pædagogisk uddannelse, giver behov for mere uddannet arbejdskraft.

Arbejdet er samlet omkring tre overordnede temaer; uddannelse, rekruttering og den bæredygtige arbejdsplads (fastholdelse). Det seneste år har der særligt været arbejdet med at videreuddannede pædagogmedhjælpere, dagplejere og pædagogiske assistenter gennem meritpædagogordningen. Der kan dog ikke optages nye studerende på ordningen, da der ikke er hjemmel i overenskomsten til at aflønne medarbejderne under uddannelse. Herudover er der startet elever og studerende på to nye uddannelsesformer med fokus på brancheskift. Hertil er der gennemført en lang række brede kommunikationsaktiviteter.

At få medarbejdere op i tid samt at blive bedre til at fastholde de mere erfarne medarbejdere var andre opgaver, der blev arbejdet med – emner, som der vil blive sat ekstra fokus på i det kommende år.

YDELSER

Børn og Unges ydelser fordeler sig på en række hovedområder. I nedenstående skema er der aktivitets- og produktivitetstal fordelt på disse områder.

Aktivitets- og produktivitetstal for Børn og Unge

Aktivitets- og produktivitetstal	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Regnskab 2022
Integrerede institutioner 0-2 år (antal børn)	7.206	7.068	7.252	7.351
Integrerede institutioner 3-5 år (antal børn)	11.034	11.282	11.186	11.221
Dagpleje 0-2 år (antal børn)	779	706	651	543
Dagpleje 3-5 år (antal børn)	38	60	31	26
Frit-valg (antal børn)	294	292	295	303
SFO (antal børn)	11.101	10.919	10.828	11.190
Skole (antal elever)	27.624	27.634	27.612	27.693
Sundhedsplejen (Antal hjemmebesøg)	28.286	23.205	22.536	27.509
Tandplejen (Antal 0-18-årige som har fået tilbudt tandbehandling)	63.879	64.464	64.266	68.211

Der er en stigning i antallet af børn i SFO på godt 360 sammenlignet med sidste år. Det tyder på, at børnene i 2022 er vendt tilbage til SFO'erne, efter der var en nedgang i antallet af børn i SFO i 2020 og 2021. I 2022 er der 89 flere børn i SFO sammenlignet med 2019.

Sundhedsplejen har øget antallet af hjemmebesøg med cirka 5.000 sammenlignet med sidste år. Det skal ses som en tilbagevenden til en mere 'normal' situation, da sundhedsplejen i 2020 og 2021 var påvirket af Corona og i 2021 også var påvirket af strejke blandt sygeplejerskerne. At antallet af hjemmebesøg i 2022 ikke helt er tilbage på niveauet for 2019 skyldes blandt andet, at der i 2022 er færre 0-årige i Aarhus Kommune end i 2019.

I Tandplejen er der en stigning i antallet, der har fået tilbudt tandbehandling, på cirka 4.000 personer sammenlignet med sidste år. Det skyldes, at Folketinget med finanslovsaftalen for 2022 vedtog at udvide den kommunale tandplejes målgruppe til at omfatte de 18-21-årige. Ordningen indføres frem

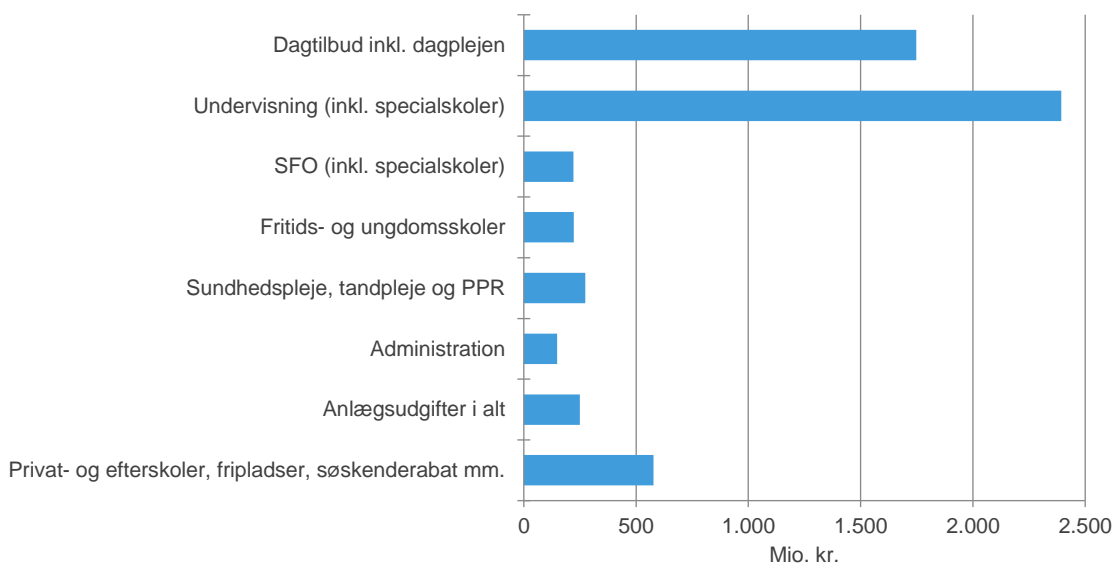
mod 2025, så unge, der er født i 2004 eller senere, er omfattet. I 2022 er tandplejens målgruppe altså udvidet med en hel årgang (18-årige).

ØKONOMI

Børn og Unge har brugt i alt ca. 7 mia. kr. i 2022. Nogle af pengene – ca. 1,2 mia. kr. – er finansieret af indtægter, der primært kommer via forældrebetalingen. Derved udgør de egentlige kommunale udgifter på området ca. 5,8 mia. kr. Knap 5,6 mia. kr. går til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Kun en mindre del (250 mio. kr.) finansierer investeringer i fx dagtilbud og skoler (anlægsudgifter).

I figuren nedenfor fremgår, hvordan nettoudgifterne er fordelt på de enkelte områder i Børn og Unge:

Regnskab 2022

Samlet set for Børn og Unge er der for regnskab 2022 et merforbrug i forhold til oprindeligt budget på 109 mio. kr., hvilket primært ligger på Undervisning (inkl. specialskoler). Børn og Unge bruger 180 mio. kr. mere end rammen, hvilket finansieres af Børn og Unges opsparing.

2022 har, ligesom 2020 og 2021, været et særligt år med modtagelse af ukrainske fordrevne. I 2022 er der udgifter til ukrainske fordrevne for i alt 38 mio. kr., og det er en væsentlig årsag til merforbruget. Størstedelen, 27 mio. kr. er udgifter til modtagelsesklasser og herunder kørsel. Alle decentrale enheder eller funktioner, der har haft udgifter som følge af krigen i Ukraine, er kompenseret, hvilket er finansieret internt i Børn og Unge. Det forventes at der modtages kompensation for denne udgift i 2023.

En del af merforbruget i forhold til oprindeligt budget kan også tilskrives generelt stigende priser. Dette har Børn og Unge modtaget kompensation for, og kompensationen er sendt videre ud til enhederne. Derudover er der et merforbrug på befordring på skoleområdet på 27 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget. Økonomien og serviceniveauet på befordringsområdet er pt. genstand for en større analyse på tværs af kommunen.

I tabellen nedenfor er dette års regnskab sammenlignet med de sidste to års regnskab. Tabellen viser Børn og Unges regnskab i forhold til oprindeligt

budget. Oprindeligt budget er det budget, der er vedtaget af Byrådet for området i efteråret 2021. Oprindeligt budget indeholder en række forudsætninger, der ændres ved forventet regnskab i efteråret 2022 – blandt andet ud fra børnetal og regulering for pris og løn.

Områder, mio. kr.	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Budget 2022	Regnskab 2022	Afvigelse (R-B 2022)
Decentraliseret drift, sektor 5.51	4.643	4.825	4.899	5.008	109
Dagtilbud inkl. Dagplejen	1.721	1.719	1.761	1.748	-13
Undervisning (Inkl. specialskoler)	2.108	2.260	2.282	2.393	111
SFO (Inkl. specialskoler)	219	222	226	221	-4
Fritids- og ungdomsskoler	219	223	223	223	0
Sundhedspleje, tandpleje og PPR	226	244	259	274	15
Administration	149	155	148	149	0
I alt decentraliseret drift	4.643	4.825	4.899	5.008	109
Ikke decentraliseret drift, sektor 552	565	570	605	577	-28
Driftsudgifter i alt	5.208	5.394	5.504	5.585	81
Decentraliseret anlæg, sektor 5.53	80	26	4	28	24
Ikke decentraliseret anlæg, sektor 5.54	186	186	216	222	6
Anlægsudgifter i alt, sektor 553 og 554	267	212	220	250	30

Årets resultat og opsparing

Regnskabet for 2022 betyder, at årets resultat på det decentraliserede område i Børn og Unge viser et merforbrug på 180 mio. kr. i forhold til ultimo rammen.

Årets resultat på det decentraliserede område

	Mio. kr.
Årets resultat 2022 ¹⁾	-180

Note 1) + = overskud, - = underskud

Som følge af ændrede forudsætninger har der samtidig været en række korrektioner til opsparingen, både i løbet af 2022 og ved regnskabet for 2022. Det er især korrektioner som følge af kompensation for udgifter relateret til Corona afholdt i 2021, og at de faktiske børnetal er forskellige fra budgetmodellerne. Det endelige brug af opsparing i Børn og Unge fra regnskab 2021 til regnskab 2022 bliver dermed på 95 mio. kr. Den samlede opsparing i Børn og Unge er dermed 23 mio. kr. ultimo 2022. Det svarer til 0,5 % af Børn og Unges forbrugsmulighed på 4,8 mia. kr.

Opsparing

	Mio. kr.
Opsparing ultimo 2021	118
Årets resultat 2022	-180
Samlede korrektioner til opsparing	85
Opsparing ultimo 2022	23
- heraf decentralt på institutionsniveau	118
- heraf større eksternt finansierede projekter	7
- heraf centrale og tværgående midler (forvaltninger og puljer)	-102

Sociale Forhold og Beskæftigelse

I Sociale Forhold og Beskæftigelse hjælper vi børn, unge og voksne, der har forskellige udfordringer på grund af handicap, familieproblemer, psykisk sygdom, misbrugsproblemer, hjemløshed eller andre sociale udfordringer. Samtidig hjælper vi borgere i uddannelse og job, og vi bidrager til, at virksomhederne får den arbejdskraft, som de har brug for. I 2022 var vi samlet set i kontakt med ca. 80.000 aarhusianere og 10.000 virksomheder i og omkring Aarhus.

Året blev særligt præget af en stor tilstrømning af fordrevne ukrainere, som skulle hjælpes med penge, bolig, job og andre tiltag for at hjælpe dem på plads i Aarhus.

Fremgang i beskæftigelsen og fortsat pres på socialområdet

Antallet af borgere på offentlig forsørgelse har i 2022 været lavere end i 2021. På arbejdsmarkedet har året været præget af lav ledighed og mangel på arbejdskraft i virksomhederne. Året igennem har der været flere i beskæftigelse og færre ledige end i de senere år. I slutningen af året ser der dog ud til at være en stagnation i udviklingen og tendens til stigende ledighed. I 2022 gik vi i gang med at gennemføre byrådets beslutning om at etablere en Aarhusmodel for nytteindsats. Modellen indebærer, at borgere med det største integrationsbehov får tilbudt flere timer i beskæftigelsesrettede aktiviteter, eller de går i job af kortere eller længere varighed.

Stadig flere aarhusianere har brug for specialiseret hjælp på socialområdet. Flere lever med svære psykiske lidelser eller alvorlige handicap. Og flere børn og unge har så ondt i livet, at det får konsekvenser for deres skolegang, arbejdsliv og relation til familie og venner. Samtidig oplever vi mere komplekse behov, og der er flere dyre foranstaltninger for enkelte borgere. Derfor er omkostningerne pr. borger steget. Det skaber ekstra økonomisk pres på socialområdet, fordi tildelingen af midler som følge af den generelle befolkningsstigning ikke fuldt dækker det store antal borgere med sociale udfordringer og de stigende priser.

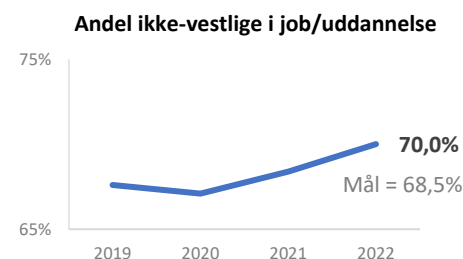
2022 blev også året, hvor der blev udarbejdet en omfattende udviklings- og omstillingsplan for hele Sociale Forhold og Beskæftigelse. Planen består af flere dele, der tilsammen skal finde ressourcer til permanent at løfte det strukturelt udfordrede socialområde, herunder en intern omprioritering i magistratsafdelingen. Sammen med de midler forligs-partierne har tilført til området, skal det sikre en bedre økonomi, tage livtag med det fundamentale strukturelle problem, at flere har brug for mere hjælp. Indsatserne handler om flere tidlige og forebyggende indsatser på en række områder, herunder forebyggelse for børn og unge, et hjem til alle aarhusianske hjemløse, forbedring af tilbud til borgere med handicap og psykiske udfordringer, tilpasning og omlægning af beskæftigelsesindsatsen og kortlægning af bygningsmassen i Sociale Forhold og Beskæftigelse.

Målopfyldeelse

Flere borgere med ikke-vestlig baggrund er kommet i job i 2022 og med 70 procent i selvforsørgelse er målet om mere end 68,5 procent nået. Også målet om at få flere akademikere i job er nået. De sociale indsatser til mennesker med handicap, udsathed eller psykisk sygdom skal styrke borgernes evne til at mestre eget liv ved at sætte fokus på deres læring og selvforsørgelse, netværk og medborgerskab samt personlige udvikling. Målet er, at

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os på www.aarhus.dk/msb
- Der er ca. 4.500 fuldtidsansatte i Sociale Forhold og Beskæftigelse

alle udnytter deres evner og kommer så tæt på selvforsørgelse som muligt. Alle borgere skal have mulighed for at være en del af sociale fællesskaber. Alle kan udvikle sig med udgangspunkt i egne drømme og ressourcer. Derfor følger vi, om flere borgere når deres personlige mål for den sociale indsats eller har fremgang. I 2022 blev målet om en højere andel med målopfyldelse ikke nået. Det er fortsat ca. halvdelen af borgerne der har opnået den ønskede værdi af indsatsen i forhold til læring og selvforsørgelse. I forhold til netværk og medborgerskab og personlig udvikling når en mindre andel deres personlige mål end i 2021. Børn og unge opnår i højere grad deres mål end voksne.

YDELSER

Sociale Forhold og Beskæftigelses indsatser fordeler sig på en række hovedområder:

Formidling af job til ledige borgere.

Afklaring af arbejdsevne, vejledning og opkvalificering samt formidling af virksomhedspraktik, løntilskud og job på særlige vilkår.

Integration af udlændinge.

Udbetaling af forsørgelsesydelse til borgere og refusion til virksomheder.

Forebyggende tilbud og døgntilbud til børn, unge og familier med sociale udfordringer eller handicap.

Aktivitetstilbud, bostøtte og botilbud til voksne med handicap, psykisk sygdom og udsathed.

Opsøgende arbejde, væresteder, tilpassede boligtyper og forsorgshjem til hjemløse borgere.

Rusmiddelbehandling til borgere med alkohol- og stofmisbrug.

I nedenstående skema er der aktivitets- og produktivitetstal fordelt på disse områder.

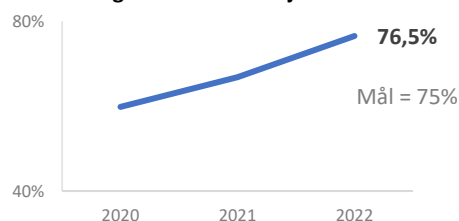
Aktivitets- og produktivitetstal for Sociale Forhold og Beskæftigelse

Aktivitets- og produktivitetstal	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Regnskab 2022
Sociale indsatser				
- Antal børn og unge i døgntilbud	531	510	504*	498
- Antal forebyggende og øvrige tilbud til børn, unge og familier	2.584	2.191	2.188	2.105
- Antal voksne borgere i botilbud	1.406	1.419	1.558	1.585
- Antal bostøtte til voksne i eget hjem	2.675	2.690	2.796	2.854
- Antal voksne borgere i dagtilbud	1.348	1.403	1.420	1.501
Beskæftigelsesrettede indsatser				
- Fuldtidspersoner på overførselsindkomst ekskl. efterløn	40.036	43.255	41.547	40.078
- Andel på overførselsindkomst i pct. af befolkningen 18-65 år	17,0%	18,2%	17,4%	16,6%
- Antal aktiveringsforløb	33.400	26.561	34.900	35.078
- Antal personer med mentorstøtte	2.711	1.866	1.545	1.661
- Antal virksomheder i Aarhus, som Jobcentret er i kontakt med	8.747	7.245	8.468	6.980

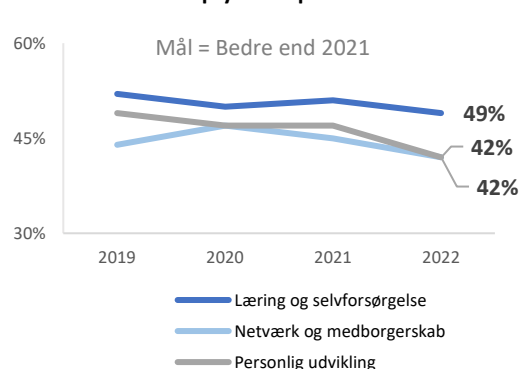
Note: Opgørelsen viser helårspersoner / fuldtidspersoner med undtagelse af aktiveringsforløb, mentorstøtte og virksomheder, der er beregnet som unikke borgere og virksomheder. *Tallet er korrigeret ift. R2021 pga. ændring i opgørelse af familiepleje. Antallet af kontakter med virksomhederne er faldet siden 2019, og vurderingen er, at det skyldes, at antallet af personer i virksomhedspraktik er faldet siden da. Til at starte med i 2020 og 2021 pga. suspenderingen af beskæftigelsesindsatsen pga. corona. Og i løbet af 2022 pga. et lavere antal ledige i målgrupperne for virksomhedspraktik.

ØKONOMI

Andel ledige akademikere i job efter et år

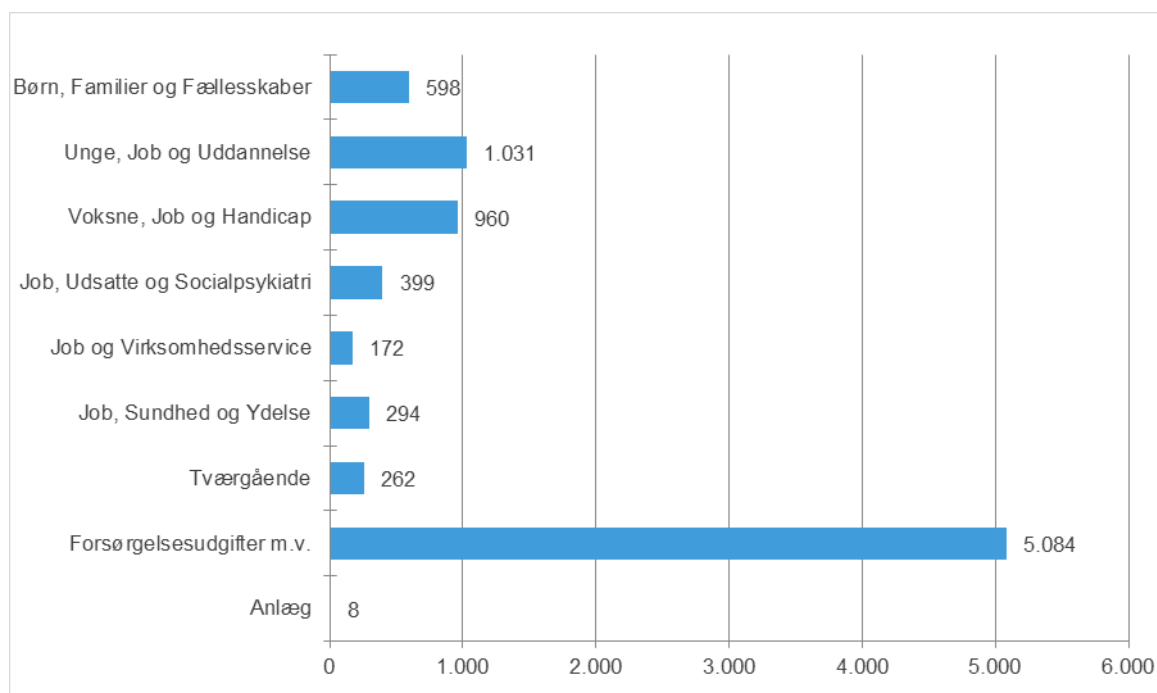
Andel med målopfyldelse på socialområdet

Sociale Forhold og Beskæftigelse har brugt i alt ca. 11,2 mia. kr. i 2022. Nogle af pengene - ca. 2,3 mia. kr. - kommer bl.a. via indtægter og refusioner fra staten, og derved udgør de egentlige kommunale udgifter på området ca. 8,8 mia. kr. De fleste af pengene går til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Kun en mindre del (8 mio. kr.) finansierer investeringer i fx bygninger (anlægsudgifter).

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan nettoudgifterne er fordelt på de enkelte områder i afdelingen:

Regnskab 2022

Note: Forsørgelsesudgifter m.v. dækker over forsørgelsesudgifter, danskundervisning og aktivitetsbestemt medfinansiering af regionale udgifter til psykiatrien, objektiv finansiering af døgninstitutioner og drift af almene boliger med tilknyttet bostøtte.

Sociale Forhold og Beskæftigelse har i 2022 samlet haft mindreudgifter på 378 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget på 9.178 mio. kr. Nettoafvigelsen vedrører modsatrettede tendenser på henholdsvis det decentraliserede og det ikke decentraliserede område samt på anlægsområdet.

På det decentraliserede område har der samlet været merudgifter på 39 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget på 3.677 mio. kr. Det var fra årets start planlagt at anvende 27 mio. kr. af opsparede midler.

Derudover består afvigelsen af en række mer- og mindreudgifter. Merudgifterne skyldes alene det specialiserede socialområde. Igennem en længere årrække er der stadig flere aarhusianere, der har brug for hjælp og støtte på socialområdet. Det øgede udgiftspres sker især på unge- og voksenområdet og gælder for både udsatte- og handicapområdet. Støttebehovet for den enkelte stiger, da der er en tiltagende kompleksitet i borgernes problematikker, og det afspejles især i voksende udgifter til foranstaltninger til borgernes dag- og døgntilbud. Sociale Forhold og Beskæftigelse er opmærksom på at de vedvarende udfordringer på socialområdet fordrer handling og i forbindelse med vedtagelse af budget 2023-2026 er en Udvikling- og Omstillingsplan for Sociale Forhold og Beskæftigelse igangsat.

Samtidig har det decentraliserede område løftet meropgaver i håndteringen af flygtninge fra Ukraine. Udgifter til opgaven med håndtering af flygtninge fra Ukraine spænder vidt men indeholder bl.a. ekstra leje af boliger til indkvartering, tolkning og udgifter til virksomhedskonsulenter. Det forventes at udgifterne i 2023 til flygtninge kompenseres.

I modsat retning trækker, at de beskæftigelsesrettede områder i øvrigt generelt har oplevet mindreforbrug. Årsagerne er flere. De lovgivningsmæssige Corona-restriktioner har vanskeliggjort afholdelse af beskæftigelsesindsatser i starten af 2022. Derudover har staten i to omgange fremadrettet indarbejdet besparelser på den kommunale beskæftigelsesindsats, da retten til tidlig pension ("Arnepensionen") skal finansieres af besparelser på den kommunale beskæftigelsesindsats. Der har således været udvist tilbageholdenhed i driften for at lette indfasningen af besparelserne i 2023.

Endelig har organisationen haft fokus på en generel tilbageholdenhed og begyndende tilpasninger til Sociale Forhold og Beskæftigelses Udvikling- og Omstillingsplan, hvor bl.a. besparelser som følge af færre borgere allerede har haft effekt i 2022.

Endeligt er økonomien forbedret som følge af tilbageholdenhed på en række centrale puljer og som følge af, at en vellykket integrationsindsats har medført en midlertidig øget hjemtagelse af integrationstilskud.

På de ikke-decentraliserede områder er der samlede mindreudgifter på 417 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget på 5.501 mio. kr. Hovedforklaringen er, at budgetlægningen for 2022 blev foretaget i foråret 2021 hvor Corona situationens effekt på især antallet af forsikrede ledige var usikker. Antallet af forsikrede ledige har i 2022 været væsentligt lavere (5.288 helårspersoner) end budgetforudsætningen (7.826 helårspersoner).

I tabellen nedenfor er dette års regnskab sammenlignet med de sidste to års regnskab.

Områder, mio. kr.	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Budget 2022	Regnskab 2022	Afvigelse (R-B 2022)
Børn, Familier og Fællesskaber	624	627	635	598	-37
Unge, Job og Uddannelse	922	980	985	1.031	46
Voksne, Job og Handicap	883	918	902	960	58
Job, Udsatte og Socialpsykiatri	365	392	397	399	2
Job og Virksomhedsservice	158	202	186	172	-14
Job, Sundhed og Ydelse	277	289	287	294	7
Tværgående indsatser og stabe	232	250	285	262	-23
Decentraliserede driftsområder i alt	3.461	3.658	3.677	3.716	39
Ikke-decentraliserede driftsområder i alt	5.218	5.257	5.501	5.084	-417
Driftsudgifter i alt	8.679	8.914	9.178	8.800	-378
Anlægsudgifter i alt	45	40	54	8	-46

Note: "Tværgående indsatser og stabe" dækker bl.a. over IT-udgifter, fælles stabe, frivillighedsområdet, boligsocial indsats og udgifter til betjente.

Årets resultat og opsparing

Regnskabet for 2022 betyder, at årets resultat på det decentraliserede område i Sociale Forhold og Beskæftigelse viser et underskud på 2 mio. kr.

Årets resultat på det decentraliserede område

	Mio. kr.
Årets resultat 2021 ¹⁾	-2

Note 1) + = overskud, - = underskud

Som følge af ændrede forudsætninger har der samtidig været en række korrektioner til opsparingen, så den endelige reducere af opsparing i Sociale Forhold og Beskæftigelse fra 2021 til 2022 har været på 12 mio. kr. Den samlede gæld i Sociale Forhold og Beskæftigelse er dermed 23 mio. kr. ultimo 2022. Det svarer til 0,6 % af Sociale Forhold og Beskæftigelses forbrugsmulighed på 3,7 mia. kr.

Opsparing

	Mio. kr.
Opsparing ultimo 2021	-11
Årets resultat 2022	-2
Samlede korrektioner til opsparing	-10
Opsparing ultimo 2022	-23
- heraf decentralt på institutionsniveau	-106
- heraf større eksternt finansierede projekter	-10
- heraf tværgående midler	93

Sundhed og Omsorg

I Aarhus Kommune skal borgerne leve gode liv præget af sundhed og trivsel, fællesskab og medborgerskab – og vigtigste af alt livskvalitet og livsglæde.

Sundhed og Omsorgs indsatser for at indfri disse ambitioner følger visionerne i 'Aarhus – en god by for alle' samt Aarhus Kommunes Sundhedspolitik, Værdighedspolitik og Medborgerskabspolitik. Indsatserne tager afsæt i afdelingens strategi – og særligt de borgervendte ledetråde;

- Vi holder borgerne væk
- Al magt til borgerne
- Vi er sammen med borgerne

I budget 2023 arbejder vi med politisk retning, hvor udgangspunktet ligeledes er Sundhed og Omsorgs strategi – dog med tilføjelse "Vi rækker ud", hvor der er fokus på samarbejde med erhvervslivet, civilsamfundet, forskning, regionen og andre interesserede samarbejdspartner.

Generelt

De første måneder af 2022 var præget af corona, hvor der var øgede udgifter til vikarer og corona-foranstaltninger. Derudover er der stadig store udfordringer, såsom flere ældre, rekruttering og udviklingen i det nære sundhedsvæsen, som påvirker økonomien og udgifterne på området, og med et fokus på en effektiv anvendelse af ressourcer prøver Sundhed og Omsorg at imødekomme de aktuelle og kommende udfordringer på ældre- og sundhedsområdet.

Af regnskabstallene fremgår det, at antallet af borgere over 65 år er stigende. Fra 2019 til 2022 er antallet vokset med 3.737 borgere (svarende til en stigning på 6,8 %), og samtidig ses det, at antallet af ældre over 85-årige også er vokset. Fra 2019 til 2022 er antallet vokset med 478 borgere (svarende til en stigning på 8,1 %).

I og med at der bliver flere ældre, følger der også ofte flere udgifter med til pleje, praktisk hjælp, sygepleje, rehabilitering og omsorg. Derfor arbejdes der på forskellige måder for at imødekomme det økonomiske pres. Det skal dog tilføjes, at knap 20 pct. af modtagerne af hjemmehjælp er under 65 år, og derfor er det vigtigt, at der også tages særlig hånd om denne gruppe, således der arbejdes med at forebygge stigende behov.

Der er ikke lavet en brugertilfredshedsundersøgelse på plejehjemmene i 2022. Derfor er der set på tilsynsrapporter for plejehjemmene.

Plejehjem

Der har været Kommunalt tilsyn på plejehjemmene senest i 2021/2022. "Sammen om et bedre liv"¹ danner rammen om tilsynene.

Tilsynene blev afviklet ved inddragelse af medarbejdere, ledelse, beboere og pårørende. I nedenstående tabel ses det, hvordan fordelingen er i forhold til

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os på <https://aarhus.dk/om-kommunen/sundhed-og-omsorg/>
- Der er ca. 5.594 fuldtidsansatte i Sundhed og Omsorg

¹ [Sammen om et bedre liv 2022 - 2. oplag \(aarhus.dk\)](#)

tilsynets vurderinger. Kategorierne er ingen, mindre, større og kritiske problemer af betydning for den fornødne kvalitet. Der har været store fremskridt i vurderingerne af plejehjemmene fra 2021 til 2022.

	Ingen	Mindre	Større	Kritisk
Plejehjem	20	30	1	0

Tilsynsrapporterne viser, at der er gode rammer for beboernes trivsel og livskvalitet på plejehjemmene. Dette understøttes også af den socialkapitalmåling, hvor der er en fremgang i jobtilfredsheden fra 2021 til 2022. Derudover ligger sygefravær under landsgennemsnittet, hvilket ligeledes skaber gode betingelser for en tryk hverdag på plejehjemmene.

Sundhed og trivsel - 'Hjælp mig, så jeg kan klare mig selv'

Sundhedspolitikens visioner og Aarhusmålet vedr. borgernes sundhed og trivsel svarer i Sundhed og Omsorg til lede-tråden 'Vi holder borgerne væk', fordi borgerne gerne vil klare sig selv. En tilværelse hvor sundhed, livsglæde og selvhjulpnehed er i fokus, og hvor borgerne er uafhængige af hjælp fra kommunen. For at belyse dette ses der på to parametre selvhjulpnehed og selvvurderet helbred blandt borgere i hjemmeplejen.

Selvhjulpnehed blandt borgere over 65 år

Der er set på andelen af borgere over 65 år, der kan klare sig uden hjælp fra kommunen. Her er der sket en svag stigning i andelen af ældre, der kan klare sig selv fra 88,5 % i 2019 til 89,1 % i 2022. Ses dette i sammenhæng med den demografiske udvikling, hvor antallet af borgere over 65 år vokset, kan vi se, at flere borgere er selvhjulpne end de tidligere år.

Der er i dag flere, som modtager hjælp fra Pleje og Rehabilitering og Sundhedsenhederne, men det er færre timer, som anvendes pr. borger. Det viser, at der er en større selvhjulpnehed blandt borgerne.

I 2022 blev der ansat 36 ekstra terapeuter i Pleje og Rehabilitering for at øge fokus på genoptræning og rehabilitering – og dermed selvhjulpnehed.

Der arbejdes med nye data i Sundhedsenhederne med fokus på at få mere viden om, hvor mange borgere der efter et forløb er selvhjulpne, og hvor mange der fortsat har brug for hjælp fra Sundhed og Omsorg.

Selvvurderet helbred

Et godt selvvurderet helbred er vigtigt for oplevelsen af at klare sig med mindre eller ingen hjælp. Derfor ses her på andelen af borgere i hjemmepleje med et godt selvvurderet helbred. I 2022 ligger tallet på 42 %, hvilket er en mindre stigning i forhold til 2021, hvor tallet var 40 %.

Samlet vurdering af 'Hjælp mig, så jeg kan klare mig selv'

Generelt bliver der flere ældre, og borgerne i Aarhus lever i gennemsnit længere. Som det fremgår af ovenstående, er der sket en stigning i andelen af ældre der modtager hjælp fra Pleje og Rehabilitering (hjemmeplejen), som vurderer et godt helbred, og er blevet lidt mere selvhjulpne med behov for færre timers hjælp. Dermed er der en positiv indikation af, at rehabilitering, velfærdsteknologi og hjælpemidler skaber gode betingelser for et godt helbred og et liv med behov for mindre hjælp fra Aarhus Kommune.

I Aarhusmålene er det en målsætning at reducere ulighed i sundhed. Der er ekstra fokus på denne ulighed, hvilket særligt kommer til udtryk ved Byrådets *Vilde problemer*, hvor Sundhed i alt og herunder ulighed i sundhed er et fokuspunkt.

Værdighed - 'Jeg bestemmer selv'

Værdighedspolitikken visioner hænger nært sammen med Sundhed og Omsorgs borgervendte ledetråde, og er bl.a. oversat til 'Jeg bestemmer selv'. Det handler grundlæggende om, at borgerne skal have magten i eget liv, dvs. have indflydelse og træffe selvstændige valg. Samtidig er værdighed naturligvis også, at andre tager over, træffer valg og drager omsorg, hvis man ikke længere kan selv.

Som opfølgning på værdighedspolitikken visioner ses der dels på *den samlede tilfredshed* blandt borgere i hjemmeplejen, og dels på andelen af borgere, der oplever, at den hjælp de får, *tager udgangspunkt i det, der er vigtigt for dem*.

I tilfredshedsundersøgelsen spørges der til, om borgerne modtager den hjælp, som er vigtig for dem. Hertil svarer 77 % at det gør de. I 2021 var tilfredsheden 72 %, altså en stigning på 5 %.

Hvad angår den samlede tilfredshed blandt borgere i hjemmeplejen, så er der sket en stigning fra 75 % i 2021 til 82 % i 2022. Stigningen viser, at de tiltag som er igangsat i hjemmeplejen blandt andet med besøgskontinuitet i dagvagt og fokus på rehabilitering skaber tryghed og tilfredshed med hjemmeplejen. I forhold til besøgskontinuitet så er der siden 2019 sket en forbedring fra 6,6 forskellige medarbejdere pr. borger til 6,0 i 2022.

Medborgerskab og fællesskab - 'Vi er sammen'

Medborgerskabspolitikken visioner og Aarhusmålet vedr. fællesskab og medborgerskab er i Sundhed og Omsorg oversat til 'Vi er sammen', fordi det er i mødet med borgerne, at det gode liv skabes. Dette belyses med andelen af borgere, som ikke er ensomme.

I brugertilfredshedsundersøgelserne for 2022 tilkendegiver 87 % af borgerne i hjemmeplejen, at de ikke ofte føler sig uønsket alene. Resultatet er på niveau med de foregående år. I Aarhus føler ca. 11 % af borgerne sig ofte uønsket alene, hvilket næsten er på samme niveau som modtagere af hjemmepleje.

Både i et 0-100-årsperspektiv og specifikt blandt de ældre har Sundhed og Omsorg over de seneste år sat styrket fokus på netop ensomhed, fællesskab og medborgerskab. Fremadrettet skal indsatserne styrkes, hvilket blandt andet sker gennem øget fokus på frivillighed og flere aktiviteter i folkehusene. Der arbejdes fortsat med ensomhedsplanen, som favner en lang række initiativer, der tilbyder støtte til de mest sårbare ældre.

Flest mulige ressourcer til gavn for borgerne

I 2021 skete der en større reorganisering af Sundhed og Omsorg, som er med til at sikre endnu bedre faglig ledelse i en tid, hvor opgaverne i ældreplejen bliver mere og mere specialiseret. Der vil blive udarbejdet en evaluering af den nye organisering i 2023, og der bliver fortsat lavet mindre justeringer som følge af erfaringerne med den nye organisering.

Regnskabet for 2022 viser et mindre overskud på 15 mio. kr. eller tæt på balance. Resultatet er en blanding af merudgifter på driftsområderne blandt

andet til vikarer som følge af rekrutteringsvanskeligheder, øgede udgifter til botilbud, merudgifter som følge af coronaindsatser for fællesskabet og genhusning af ukrainske flygtninge. Det forventes at der modtages kompensation for udgift i 2023 til flygtninge.

Dertil kommer mindreudgifter og tillægsbevillinger som følge af inflationskompensation, mindreudgifter til administration, til centrale indsatser og mindreudgifter til elevområdet som følge af udfordringer med at tiltrække ansøgere til SOSU-uddannelserne.

Der er fortsat stor fokus på de rekrutteringsudfordringer, som Sundhed og Omsorg står overfor. Der igangsættes flere tiltag for at skabe arbejdskraft på nye måder, blandt andet optag af ufaglærte på voksenlærlingeordningen og af brancheskiftere på SOSU-elevuddannelserne. Social Kapital målingen viser, at jobtilfredsheden og tilfredsheden med samarbejdet mellem ledere og medarbejdere er steget i forhold til tidligere år.

Særlige indsatsområder

I budget 2022 har Sundhed og Omsorg følgende et særligt fokus:

- *Prioriterede temaer:* 'Kultur og Relationer', 'Pårørendekræfter', 'Det nære Sundhedsvæsen' samt 'Flere sunde leveår'
- *Særlige udfordringer:* 'Dokumentationspraksis', 'Det gode borgerforløb – forløbsmodellen' samt 'Smartere arbejdsgange'

For at sikre fremdrift og fokus har ovenstående været organiseret som programmer og med kvartalsvis opfølgning i den øverste strategiske ledelse.

YDELSER

Sundhed og Omsorgs indsatser fordeler sig på en række hovedområder:

- Drift af plejehjem
- Drift af folkehuse
- Madtilberedning og drift af caféer i folkehusene
- Pleje og praktisk hjælp til alle borgere med behov, uanset alder
- Sygepleje til alle borgere med behov uanset alder
- Hjælpe midler til alle borgere med behov, uanset alder
- Akut- og rehabiliteringstilbud
- Aktivitets- og træningstilbud
- Sundhedsfremme, forebyggelse og genoptræning
- Fremme af frivillighed og medborgerskab

I nedenstående skema er der aktivitets- og produktivitetstal fordelt på disse områder.

Aktivitets- og produktivitetstal for Sundhed og Omsorg

Aktivitets- og produktivitetstal	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Regnskab 2022
Antal modtagere af hjemmehjælp (inkl. rehabilitering)	7.175	7.125	7.100	7.182
Antal visiterede timer pr. modtager pr. år (inkl. rehabilitering)	186	184	170	164
Ansatte pr. plejebolig	0,92	0,92	0,92	0,92
Forebyggelige indlæggelser for de 65 + årige pr. 1.000 indbyggere ift. 65 + årige (indlæggelsesdiagnose)	50,7	45,9	46,5	46,0
Antal frivillige som faciliterer og samarbejder med lokalcentre og plejehjem om aktiviteter for borgere*	2.735	-	-	

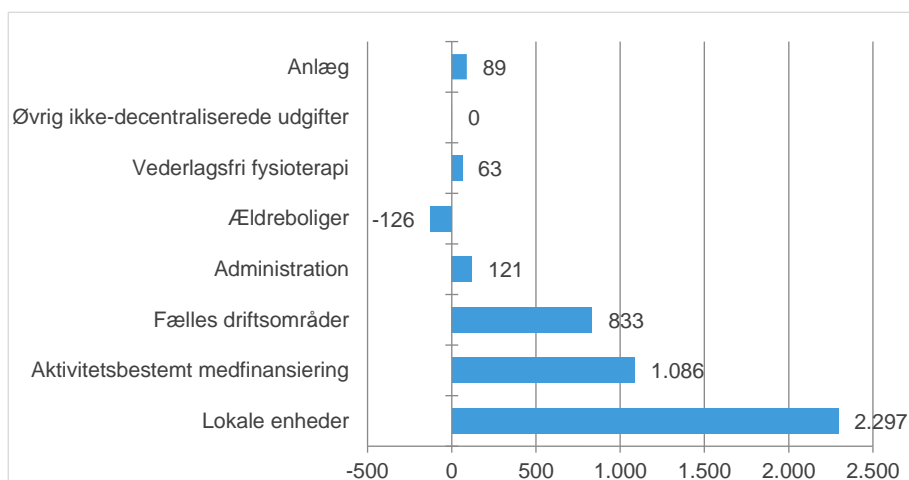
*I 2023 bliver der udarbejdet en frivilligundersøgelse.

ØKONOMI

Sundhed og Omsorg har brugt netto i alt ca. 4,4 mia. kr. i 2022. Nogle af pengene - ca. 0,7 mia. kr. - kommer via huslejeindtægter og beboerbetalning, tilskud fra staten, refusioner, salg af pladser til andre kommuner samt salgsindtægter på anlægsområdet, og derved udgør de kommunale udgifter på området ca. 5,1 mia. kr.

De fleste af pengene - ca. 4,3 mia. kr. – går til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Kun en mindre del (89 mio. kr.) finansierer investeringer i nyt plejehjemsbyggeri samt ombygning og vedligeholdelse af eksisterende plejehjem og andre bygninger i Sundhed og Omsorg (anlægsudgifter).

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan nettoudgifterne er fordelt på de enkelte områder i afdelingen:

Regnskab 2022

I tabellen nedenfor er dette års regnskab sammenlignet med de sidste to års regnskab.

Områder, mio. kr.	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Budget 2022	Regnskab 2022	Afvigelse (R-B 2022)
3.31 Lokale enheder	2.075	2.197	2.225	2.297	72
3.31 Aktivitetsbestemt medfinansiering	54	56	57	56	0
3.31 Fælles driftsområder	785	818	859	833	-27
3.31 Administration, HK6 løn- og personaleudgifter *	99	105	125	121	-4
Decentraliserede driftsområder i alt	3.012	3.176	3.266	3.307	41
3.34 Ældreboliger	-135	-111	-148	-126	22
3.35 Aktivitetsbestemt medfinansiering	1.004	1.015	1.031	1.029	-2
3.35 Vederlagsfri fysioterapi	59	67	72	63	-9
3.35 Ydelsesstøtte og servicearealtilskud	1	1	1	0	-1

Områder, mio. kr.	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Budget 2022	Regnskab 2022	Afvigelse (R-B 2022)
Ikke-decentraliserede driftsområder i alt	929	972	956	966	10
Driftsudgifter i alt	3.941	4.148	4.222	4.273	51
3.32 KB bevillinger	54	59	33	39	6
3.36 Anlæg	208	78	-14	50	63
Anlægsudgifter i alt	262	137	19	89	69

*Omorganisering medfører overførsel af personaleudgifter til HK6.

Regnskabet for 2022 på det decentraliserede område viser merudgifter på 41 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget. Budgettilførsler i løbet af året og udgiftstilbageholdenhed og andre justeringer har reduceret merudgiften til et overskud på 15 mio. kr. i forhold til rammen.

Resultatet er en blanding af merudgifter på driftsområderne blandt andet til vikarer som følge af rekrutteringsvanskeligheder, øgede udgifter til botilbud, merudgifter som følge af corona indsatser for fællesskabet og til genhusning af ukrainske flygtninge. Det forventes at der modtages kompensation for udgift i 2023 til flygtninge.

Dertil kommer mindreudgifter som følge af inflationskompensation, mindre udgifter til administration, til fælles indsatser og mindreudgifter til elevområdet som følge af udfordringer med at tiltrække ansøgere til SOSU-uddannelserne.

Mindreudgifterne er blandt andet realiseret som følge af forbrugstilbageholdenhed på fælles afsatte midler i forhold til at undgå at overskride servicereammeloftet for kommunerne.

Afdelingens boligafdeling har merudgifter på 22 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget, som hovedsageligt skyldes tomgangsudgifter på 16 mio. kr. til ikke udlejede boliger og merudgifter til genhusning af ukrainske flygtninge på 3 mio. kr.

Mindreudgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering skyldes forskel i fremskrivningsmodellerne for kommunens økonomi og sundhedsstyrelsens fastlåste afregning. Mindreudgifter til vederlagsfri fysioterapi skyldes færre gennemførte genoptræningsplaner i privat regi end forventet i de sidste 2 måneder af året.

Merudgifterne på anlæg skyldes tidsforskydninger fra tidligere år, som ikke er en del af vedtaget budget, men er tilført efter budgettets vedtagelse. Når dette tages i betragtning, er der realiseret mindreudgifter på 16 mio. kr.

Mindreudgifterne til anlæg skyldes flere forhold. Konkurser for leverandører har betydet tidsforskydning af udgifter som afventer retsbehandling, der er længere leveringstider i byggebranchen og flere ombygningsprojekter er sat i bero, mens boligerne anvendes til genhusning af ukrainske flygtninge.

Årets resultat og opsparring

Regnskabet for 2022 betyder, at årets resultat på det decentraliserede område i Sundhed og Omsorg viser et overskud på 15 mio. kr.

Årets resultat på det decentraliserede område

	Mio. kr.
Årets resultat 2022 ¹⁾	15

Note 1) + = overskud, - = underskud

Den samlede opsparing i Sundhed og Omsorg med årets korrektioner til opsparingen er dermed 141 mio. kr. ultimo 2022. Det svarer til 4 % af Sundhed og Omsorgs forbrugsmulighed på 3 mia. kr.

Opsparing

	Mio. kr.
Opsparing ultimo 2021	101
Årets resultat 2022	15
Samlede korrektioner til opsparing	25
Opsparing ultimo 2022	141
- heraf decentralt på institutionsniveau	11
- heraf større eksternt finansierede projekter	2
- heraf fælles og tværgående midler (forvaltninger og puljer), blandt andet til indfasning af besparelser i forbindelse med budgetforliget, rekruttering og fastholdelsesinitiativer og VTU OPI puljen.	128

Kultur og Borgerservice

Kultur og Borgerservice bidrager til at gøre Aarhus til en god by for alle. Kultur og Borgerservice arbejder for at skabe rammer og faciliteter for det gode, brede kultur- og fritidsliv sammen med foreninger, kulturinstitutioner og borgere. Den brede kontakt med borgerne i Aarhus Kommune giver en unik mulighed for at være en medspiller på bl.a. den grønne omstilling, og giver et godt grundlag for at sikre en god demokratisk samtale.

Normalisering efter Corona

Efter to år, hvor Corona satte sit klare præg på Kultur og Borgerservices virke, har det været muligt at vende tilbage til en "normal" hverdag igen. Det ses ved besøgstallene på eksempelvis skøjtehal og svømmehaller, som enten har nået eller er tæt på at nå niveauet fra 2019. Endda har besøgstallene for 2022 flere steder oversteget 2019-niveauet. Samme tendens gør sig gældende på kulturområdet, hvor eksempelvis Moesgård Museum i 2022 har overgået besøgstallene fra 2019, og flere andre steder er man tæt på at være tilbage på 2019-niveau. Også hos Aarhus Kommunes Biblioteker ses der stigende besøgstal, som samlet set nærmer sig niveauet fra 2019. Det er glædeligt, at borgerne igen kan komme til at anvende faciliteterne, og at de så også gør brug af dem.

Kultur og fritid på dagsordenen

Aarhus Kommunes budgetforlig og efterfølgende proces for spareforslag satte sit præg på arbejdet i Kultur og Borgerservice. Den offentlige høring affødte mange høringssvar – med over 1700 høringssvar, alene vedrørende besparelserne på Kultur og Borgerservice området, stod det klart, at der er et stort ejerskab og en stor opbakning bag de ydelser, som leveres fra Kultur og Borgerservice. En bekræftelse på, at kultur og fritidsområdet er en vigtig faktor for, at Aarhus er en god by at leve i.

Kulturpolitikken – aftaler med kulturinstitutionerne og internationalt samarbejde

Implementeringen af Aarhus Kommunes kulturpolitik for 2021-2024 er fortsat godt i vej. Et vigtigt led i dette arbejde er indgåelse af flerårige aftaler med institutioner på fast driftstilskud. Her forpligtes institutionerne på en række af kulturpolitikens målsætninger afhængig af den enkelte institutions eget formål og virke. Ved de nye aftaler er to nye mål indarbejdet, som alle institutioner forpligtes på: aflæggelse af klimaregnskab og udarbejdelse af et 'code of conduct'. 'Code of conduct' er et udkomme af det tværgående arbejde med at dæmme op for sexisme og sexchikane i kultur-, idræts- og foreningslivet i Aarhus.

Et andet væsentligt element i kulturpolitikken er internationalt samarbejde. Det lykkedes Kulturforvaltningen, i samarbejde med Bibliotekerne, at blive Erasmus+-akkrediterede. Akkrediteringen skal gøre det nemt for Aarhus' kulturinstitutioner at komme i gang med europæiske partnerskaber.

Music City 2022

Gennemførelsen af Music City 2022, blev igangsat for at genstarte kulturen efter Covid 19. Samarbejdet mellem kultur og erhvervsliv i regi af Erhvervs- og Kulturforum har været kraftig medvirkende til denne succes. Erhvervs- og Kulturforum har i slutningen af 2022 besluttet, at unges trivsel skal være det fremtidige fokusområde. Dette lægger sig op ad det arbejde der er godt i

gang i regi af Kultur og Sundhedsplanen. For begge initiativer er en drivende kraft, at kulturen kan noget særligt, når det kommer til at skabe og styrke fællesskaber samt medvirke til at højne børn og unges mentale trivsel.

Vores fritid – med puls, fordybelse og fællesskab

Det er titlen på den nye Sports- og Fritidspolitik, som blev vedtaget i foråret 2022. Der har været stort fokus på at implementere politikken og de tilhørende strategier for outdoor og faciliteter. Facilitetsstrategien er med til at sætte retning for de anlægsmidler, der er afsat til facilitetsudvikling. Ved den seneste ansøgningsrunde blev der indsendt 69 ansøgninger fra foreninger, hvoraf 44 ansøgninger indstilles til at modtage tilskud. Det viser, at der er en meget stor efterspørgsel på flere idræts- og fritidsfaciliteter i Aarhus Kommune. Der er med tilskuddene en række foreningsejede faciliteter på vej.

De to strategier sætter retning og mål, for udmøntningen af anlægsmidlerne til facilitetsudvikling. Fremadrettet vil der både blive udviklet på eksisterende faciliteter og etableret nye. Herunder fokus på outdoor, hvor der i forlængelse af Corona er en stor efterspørgsel efter flere muligheder for bevægelse i naturen.

Et begivenhedsrigt år i Borgerservice

I Borgerservice har det været et begivenhedsrigt år, hvor især overgangen til MitID og ny paslovgivning har medført nye opgaver. Borgerservice i hele landet er fra nationalt hold blevet tildelt en særlig rolle i overgangen til MitID, som er den fælles grundlæggende infrastruktur i det digitale Danmark. Det har alene i Aarhus medført næsten 40.000 borgerhenvendelser. Derfor har Borgerservice haft behov for at opnormere på personalesiden. Borgerservice har også to gange i 2022 haft opgaver med afvikling af valg.

Bibliotekerne – det lokale unikke mødested på tværs af generationer

I 2022 er Gellerup Bibliotek – som en del af Sports- og Kulturcampus - for alvor taget i brug af borgerne. Biblioteket summer af aktiviteter for børn og deres familier, unge, studerende og voksne i alle livsfaser. Aktiviteter der oftest er genereret i samarbejde med borgerne og lokale samarbejdspartnere. Bibliotekerne har altid været et rum for den demokratiske samtale og står derfor centralt i Kultur og Borgerservices arbejde med det vilde problem 'den demokratiske samtale'.

Innovation, digitalisering og formidling

Innovation, teknologi og kreativitet har løst en bred vifte af innovative opgaver, mens Center for Innovation i Aarhus med Aarhus City Lab har haft fokus på teknologisk udvikling og test. Ligeledes har der været et stort fokus på De 7 Vilde Problemer og på værdi for borgerne gennem nye projekter i Innovationsmotoren.

Stadsarkivet har arbejdet med at digitalisere og udbrede kendskab og læring om Aarhus' historie. Videre har man gjort en stor indsats for at fortælle om lokalhistorierne gennem lokal byrumsformidling. Via test af eksempelvis skiltning, QR-koder og podcast, har man afprøvet nye måder til at fortælle byens historie.

Yderligere blev Borgerservices store arbejde med digitalisering bemærket nationalt, hvor Borgerservice vandt Innovationsprisen for chatbotten MUNI.

Aarhus Omstiller og demokratisk deltagelse

Indenfor klimadagsorden har Kultur og Borgerservice den borgerrettede indsats under Aarhus Omstiller. Herunder har været afholdt den første Klimaborgersamling, hvor borgerne kommer med anbefalinger til, hvordan ambitioner for den grønne omstilling bedst indfries. Derudover har der været afholdt første ansøgningsrunde i den grønne pulje Klimapuf, som er en del af Aarhus Kommunes klimaplan. Fra denne pulje gives midler til mindre borger-skabte klimaprojekter, hvor et fællesskab arbejder for bæredygtighed og et bedre klima.

Børn og unges trivsel

I juni 2022 indgik Sport og Fritid et formelt samarbejde med specialsport.dk. Dette skal være med til at fremme deltagelsen i organiserede idrætsaktiviteter for børn og unge med handicap og særlige behov – samtidig med, at det skal ruste foreningslivet til at kunne modtage flere børn og unge med særlige behov og handicap.

Samarbejdet om Åben Skole med Børn og Unge samt Idrætssamvirket er blevet forlænget, så det gælder for skoleåret 2022/2023. Det har understøttet den lokale forankring af intentionerne fra Folkeskoleloven, samt inspireret børn og unge til at gøre brug af de muligheder, som idrætsforeninger i Aarhus kan tilbyde. Det har også givet mulighed for at afprøve nye metoder til understøttelse af børn og unges deltagelse i foreningslivet. Udkommet heraf er en ny anvisningsmodel og en udvidelse af fritidspasset, så det kan nå flere børn og unge – sidstnævnte er blevet til i samarbejde med Sociale Forhold og Beskæftigelse.

Next Level og Musikhusparken

I juni 2022 blev første spadestik til udvidelsen af ARoS med The Next Level taget. Byggeriet forløber planmæssigt og forventes klar til ibrugtagning i midten af 2025. Processen for omdannelsen af Musikhusparken blev også igangsat i 2022. Den blev indledt med en omfattende bruger- og borgerinddragelse, som blev efterfulgt af udskrivelsen af arkitektkonkurrencen, der bliver afsluttet i 2023. Det er ambitionen, at omdannelsen af Musikhusparken skal stå færdig samtidig med indvielsen af The Next Level.

YDELSER

Kultur og Borgerservice tilbyder borgerne en række servicetilbud via kommunale institutioner, stiller faciliteter til rådighed for foreningslivet og andre brugere, samt yder tilskud til foreninger og selvejende institutioner. Ydelserne er kort oplistet nedenfor.

- **Sport & Fritid:** Boldbaner, haller og idrætslokaler, tennisbaner, svømmehaller og friluftsbade, atletikbaner, skøjtehal m.v. Dertil kommer tilskud til foreningsaktiviteter og lokaler.
- **Kultur:** Musikhuset, Aarhus Symfoniorkester, Aarhus Musikskole, Godsbanen, Børnekulturhuset, Filmby Aarhus. Dertil kommer tilskud til en række museer og teatre, bl.a. ARoS, Den Gamle By og Moesgaard m.fl.
- **Borgerservice og Biblioteker:** Borgerservicecenter (Dokk1), Hovedbibliotek (Dokk1), 17 lokalbiblioteker og Aarhus Stadsarkiv.
- **Aarhus Events:** Kommunens eventenhed, som via fondsdonationer og puljer til sports- og kulturelle events udvikles og afvikles større og strategiske events samt gives rådgivning til mindre lokalt forankrede events.

I nedenstående skema er der aktivitets- og produktivitetstal fordelt på disse områder.

Aktivitets- og produktivitetstal for Kultur og Borgerservice

Aktivitets- og produktivitetstal	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Regnskab 2022
Bibliotekerne: Udvikling i antal besøgende ift. lønudgiften 2014=100	111	63	56	87
Musikhuset Aarhus: Udvikling i antal betalende gæster pr. årsværk 2013=100	116	49	79	130
Musikhuset Aarhus: Belægningsprocent i salene (%)	78	82	76	74
Aarhus Musikskole: Udvikling i antal elever ift. nettoudgifter 2014=100	117	113	126	115

Noter: Belægningsprocenten i Musikhuset for 2021 er beregnet på baggrund af udbudte antal pladser under gældende restriktioner.

Produktivitet i forhold til lønudgiften i både 2020 og 2021 afspejler, at Co-vid19-restriktionerne har givet langt færre besøgende end normalt på bibliotekerne og i Musikhuset.

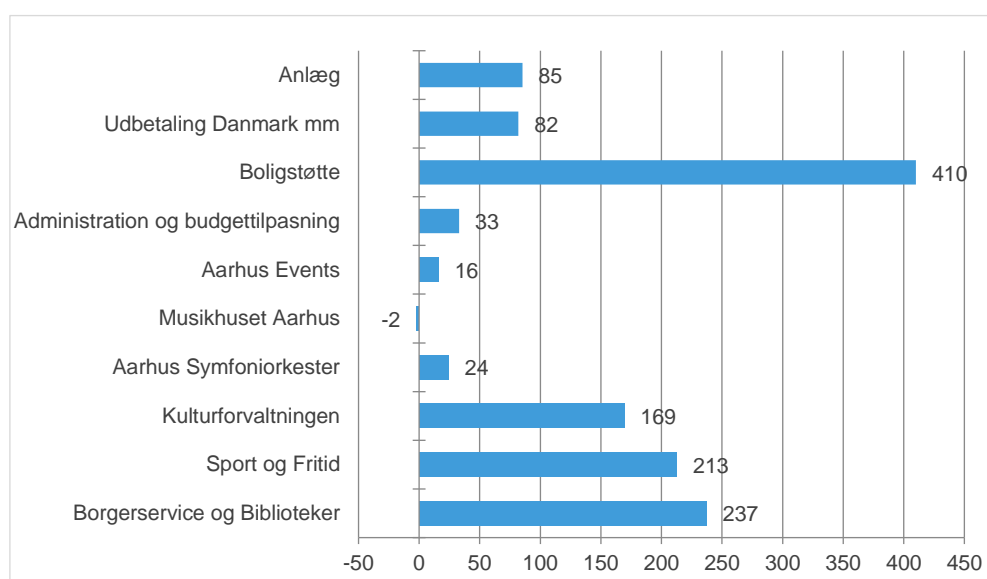
ØKONOMI

Kultur og Borgerservice har brugt i alt 1.268 mio. kr. på drift og anlæg i 2022. Heri er indeholdt indtægter på 446 mio. kr. (tilskud fra staten, gebyrer, refusioner og billetindtægter). De samlede bruttoudgifter er dermed på 1.714 mio. kr.

De fleste af udgifterne - omkring 1,1 mia. kr. – går til indsatser og service til borgerne. Hertil kommer udgifter til boligstøtte på 410 mio. kr. I 2022 har der været udgifter på 113 mio. kr. til anlægsinvesteringer, men samtidig indtægter på 28 mio. kr., hvilket betyder, at anlægsområdet i 2022 samlet viser et nettoforbrug på 85 mio. kr.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan nettoudgifterne er fordelt på de enkelte områder i afdelingen:

Regnskab 2022

Regnskabet for det samlede decentraliserede område (drift og anlæg) i 2022 viser, at forbruget svarer til det oprindelige budget.

Der er et mindreforbrug under det ikke-decentraliserede område på 8 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget, hvilket svarer til 2%.

Under anlæg er der et mindreforbrug på 8 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget, hvilket skyldes tidsforskydninger.

Områder, mio. kr.	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Budget 2022	Regnskab 2022	Afvigelse (R-B 2022)
Borgerservice og biblioteker	219	219	226	237	12
Sport og Fritid	205	219	219	213	-6
Kulturforvaltningen	165	156	165	169	4
Aarhus Symfoniorkester	21	21	22	24	2
Musikhuset Aarhus	-2	-14	-2	-2	-1
Aarhus Events	7	16	14	16	2
Administration og buffer til forbrug af opsparing på driften	32	36	47	33	-14

Områder, mio. kr.	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Budget 2022	Regnskab 2022	Afvigelse (R-B 2022)
Decentraliserede driftsområder i alt	647	652	692	691	-1
Boligstøtte	403	415	418	410	-8
Øvrig ikke-decentraliserede udgifter (Udbetaling Danmark, Tinglysning mm)	48	79	82	82	0
Ikke-decentraliserede driftsområder i alt	451	493	500	492	-8
Driftsudgifter i alt	1099	1145	1191	1183	-8
Anlæg i Kultur og Borgerservice	90	42	93	85	-8
Anlægsudgifter i alt	90	42	93	85	-8

Årets resultat og opsparing

Årets forbrug på de decentraliserede områder er på 691 mio. kr. Med en økonomisk ramme på 699 mio. kr. giver det et overskud på 8 mio. kr. i 2022 (svarende til 1,2%).

Årets resultat på det decentraliserede område

	Mio. kr.
Årets resultat 2022 ¹⁾	8

Note 1) + = overskud, - = underskud

Den samlede opsparing i Kultur og Borgerservice falder fra 60 til 51 mio. kr. som følge af negative korrektioner til opsparingen på i alt 17 mio. kr. samt overskuddet i 2022 på 8 mio.kr. Den samlede opsparing udgør 7,3% af den samlede ramme.

Opsparing

	Mio. kr.
Opsparing ultimo 2021	60
Årets resultat 2022	8
Samlede korrektioner til opsparing	-17
Opsparing ultimo 2022	51
- heraf decentralt på institutionsniveau	38
- heraf større eksternt finansierede projekter	
- heraf centrale og tværgående midler (forvaltninger og puljer)	13

Under centrale og tværgående midler er der bl.a. afsat midler til Familiebad i Gellerup, og de særlige indsatsområder: vanebrud for klima og unges trivsel. Hertil kommer reserve til manglende pris og lønfremskrivning under anlæg, Next level og øvrige centrale og tværgående midler.

Teknik og Miljø

Teknik og Miljø arbejder med byudvikling, byggeri, byliv, planprocesser, klima, ejendomsdrift, mobilitet, natur og miljø, kollektiv trafik samt anlæg og drift af veje.

Teknik og Miljø's opgaveløsning tager afsæt i visionen i Aarhusmålene om, at "Aarhus er en god by for alle".

Aarhusmålene sætter sammen med fortællingen om Aarhus en fælles retning for, hvad byrådet vil med Aarhus nu og i fremtiden. Aarhusmålene er de overordnede mål for byens udvikling og indikatorerne for, om udviklingen går i den retning, som byrådet ønsker.

Målene peger i større eller mindre grad direkte ind i det arbejde, der foregår i Teknik og Miljø, og målene dækker bredt over Teknik og Miljø's opgaveområder, som fokuserer på at skabe attraktive og bæredygtige rammer for livet i Aarhus.

Teknik og Miljø's mission er: *Vi skaber attraktive og bæredygtige rammer for livet i Aarhus*

Teknik og Miljø's Vision er: *Vi er blandt byens bedste arbejdspladser og gør Aarhus til en god by for alle.*

Teknik og Miljø har fem politiske pejlemærker under overskriften "Vi skal bygge en bedre og smukkere kommune":

- Smukke rammer for gode liv
- Fælles om udviklingen – et nyt blik på medborgerskab
- Bysamfundenes Aarhus
- Vi skal alle ud og hjem
- Naturen er vores lunger og hjerte

YDELSER

Teknik og Miljø's ydelser fordeler sig på en række hovedområder:

- Mobilitet, Anlæg og Drift
- Plan, Byggeri og Miljø
- Bystrategi, Arealudvikling og Almene Boliger
- Ejendomsadministration

I nedenstående skema er aktivitets- og produktivitetstal fordelt på disse områder.

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os på: <http://aarhus.dk/mtm>
- Der er ca. 1.000 fuldtidsansatte i Teknik og Miljø

Aktivitets- og produktivitetstal for Teknik og Miljø

Aktivitets- og produktivitetstal	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Regnskab 2022
Effekt mål: Teknik og Miljø sikrer rammerne for en fortsat vækst i blandede boligformer, så alle, der ønsker at bosætte sig i Aarhus, har mulighed for det, og Teknik og Miljø sikrer rammerne for fortsat vækst blandt virksomhederne				
Indikator: Teknik og Miljø's sagsbehandlingstider på større sagsområder følger de nationale servicemål *	Byggesager: 54,4 pct. Miljø-sager: 100 pct.	Byggesager: 76 pct. Miljø-sager: 93 pct	Byggesager: 73,7 pct. Miljø-sager: 100 pct.	Byggesager: 60,7 pct. Miljø-sager: 86 pct.
Effekt mål: Teknik og Miljø medvirker til at sikre de fysiske rammer for, at byen og lokalmiljøerne kan udvikle sig bæredygtigt og at Aarhus som kommune kan nå målet om CO2-neutralitet.				
Indikator: Aarhus skal have øget mobilitet for alle med adgang til arbejdspladser, handelsmuligheder og rekreative områder indenfor 30 minutter i Aarhus Kommune for alle transportmidler	Andel af arbejdspladser er med køretid 30 min i bil: intet datasæt Andel af arbejdspladser er med køretid 30 min i kollektiv trafik: 38% Andel af arbejdspladser er med køretid 30 min på cykel: intet datasæt	Andel af arbejdspladser er med køretid 30 min i bil: 96% Andel af arbejdspladser er med køretid 30 min i kollektiv trafik: 36% Andel af arbejdspladser er med køretid 30 min på cykel: 58%	Andel af arbejdspladser er med køretid 30 min i bil: 96% Andel af arbejdspladser er med køretid 30 min i kollektiv trafik: 36% Andel af arbejdspladser er med køretid 30 min på cykel: 60%	Der ikke er udført beregninger i 2022, men mobilitetsforudsætningerne er ikke ændret nævneværdigt i 2022 i forhold til 2021 med undtagelse af anlæggelsen af Giber Ringvej, hvor hovedstrækningen åbnede den 7. december 2022.
Effekt mål: Teknik og Miljø medvirker til at sikre gode fysiske rammer for, at alle har mulighed for at bevæge sig og komme ud i naturen				
Indikator: Andelen af aarhusianere, der har maksimalt 300 meter til et offentligt tilgængeligt grønt område på minimum 0,5 hektar eller maksimalt 500 meter til ét på minimum 5 hektar, er stigende fra første målepunkt primo 2020 (77 %). **	Ikke relevant	Ikke relevant	Måling ikke foretaget	Måling ikke foretaget
Effekt mål: Teknik og Miljø medvirker til at aktivere det gode medborgerskab, når byen udvikles og sikrer, at alle der ønsker at blive hørt har gode muligheder for at komme til orde.				
Indikator: I temperaturmålingen af Aarhusmålet "Aarhus er en god by for alle" skal forskellene mellem forskellige geografiske områder reduceres i forhold til resultatet i 2018, hvor borgere bosat i Aarhus Midtby scorede højest, og borgere bosat længst væk fra centrum scorede lavest.	Forskel: 13 procentpoint	Måling ikke foretaget i 2020	Måling ikke foretaget i 2021	Måling ikke foretaget i 2022
Effekt mål: Teknik og Miljø medvirker til at sikre, at Aarhus er en rummelig by med plads til, at alle kan udfolde sig.				
Indikator: Der igangsættes mindst 10 konkrete indsatser for at forbedre tilgængeligheden indenfor de 5 fokusområder; Veje og Pladser, Rekreativt, Plan og Byggeri, Byudvikling og Planlægning samt Kredsløb, Genbrug og Energi. ***	Ikke opgjort	Ikke opgjort	Ja	Ja

* Målet er, at 100 pct. af sagerne i gennemsnit opfylder de nationale servicemål for sagsbehandlingstider for erhvervsrettede myndighedsopgaver. ** Indikatoren udspringer af 'Et grønnere Aarhus – Politik for naturen og det grønne. *** Indikatoren udspringer af Teknik og Miljø's Tilgængelighedsstrategi, som blev godkendt 14. april 2020

ØKONOMI

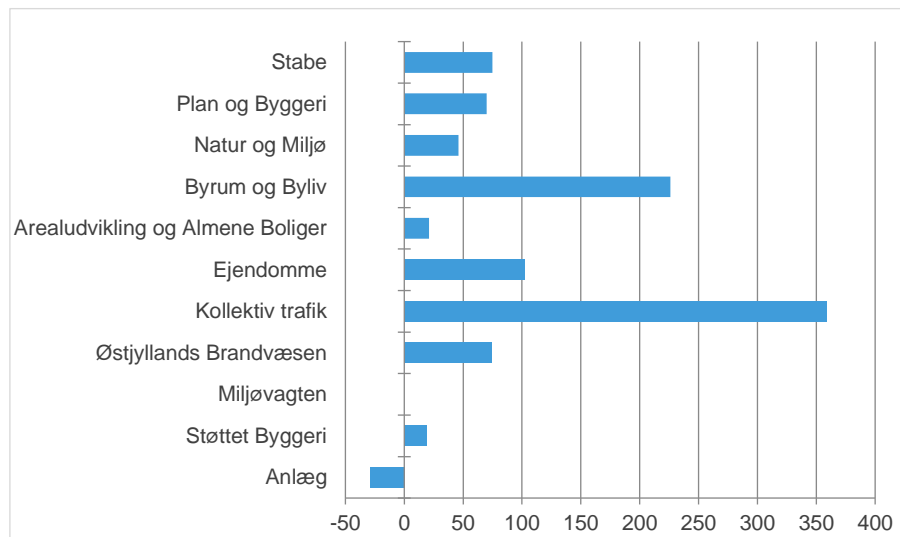
Teknik og Miljø har brugt i alt knap 1 mia. kr. i 2022 på driftsudgifter og udgifter til anlæg. Nogle af pengene – ca. 1,2 mia. kr. – kommer via indtægter, og derved udgør de egentlige kommunale udgifter til både drift og anlæg ca. 2,1 mia. kr.

De store driftsområder i Teknik og Miljø er vejvedligeholdelse, drift af grønne områder, kollektiv trafik, myndighedsbehandling, ejendomsdrift mv. Udgifterne udgjorde i 2022 ca. 1,3 mia. kr. og indtægterne ca. 0,3 mia. kr.

En væsentlig del af forbruget i Teknik og Miljø er på anlægsområdet. I 2022 er der anlægsudgifter på ca. 0,8 mia. kr. og indtægter for 0,9 mia. kr.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan nettoudgifterne er fordelt på de enkelte områder i Teknik og Miljø.

Regnskab 2022

I tabellen nedenfor er dette års regnskab sammenlignet med de sidste to års regnskab.

De væsentligste opmærksomhedspunkter i forhold til regnskabsresultatet er følgende. Der har samlet set været nettodriftsudgifter på de decentraliserede områder på 972 mio. kr. Det er et højere niveau end de foregående år.

Ejendomme og kollektiv trafik står for hovedparten af stigningen. Stigningen i Ejendomme skyldes afskaffelse af huslejemodellen og indførelse af samarbejdsmodellen. I Ejendomme blev der frem til og med 2021 opkrævet ca. 110 mio. kr. i husleje vedr. administrationsbygninger hos de øvrige magistratsafdelinger. Med afskaffelsen af huslejemodellen blev magistratsafdelingernes udgiftsbudget overført til Ejendomme til neutralisering af Ejendommens indtægtsbudget. Stigningen i udgifter til kollektiv trafik skyldes øget kontraktbetaling til Midttrafik som følge af flere køretimer, energiinflation og fortsat færre indtægter som følge af corona.

Udgifterne til anlæg svinger meget fra år til år, alt efter hvilke anlægsprojekter, som bliver gennemført. I 2022 var der en nettoindtægt på 29 mio. kr. Dette tal dækker over store indtægter på 860 mio. kr. særligt i relation til jordsalg på De Bynære Havnearealer og Godsbanen samt salg af arealer i Sydhavns kvarteret og Lisbjerg. Derudover er der udgifter for 831 mio. kr. De største anlægsprojekter er Giber Ringvej, udvidelsen af Viborgvej, energirenovierungsprojekter, byggemodningsudgifter og udgifter relateret til kommunens bygninger.

Områder, mio. kr.	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Budget 2022	Regnskab 2022	Afvigelse (R-B 2022)
2.01 Teknik og Miljø, skattefinansieret	423	427	457	437	-20
Stabe	66	69	85	75	-10
Plan og byggeri	56	74	79	70	-9
Natur og Miljø	49	46	54	46	-8
Byrum og Byliv	232	219	216	226	10
Arealudvikling og Almene Boliger	20	19	24	21	-3
2.51 Ejendomme	5	-24	101	102	1
2.13 Kollektiv trafik	257	307	358	359	1
2.61 Østjyllands Brandvæsen	79	72	78	74	-5
Støttet Byggeri	14	17	24	19	-5
Miljøvagten	0	0	0	0	0
<i>Ikke-decentraliserede driftsområder i alt</i>	<i>14</i>	<i>17</i>	<i>24</i>	<i>19</i>	<i>-5</i>
Driftsudgifter i alt	779	800	1.019	991	-27
Anlæg	561	200	81	-29	-110
Anlægsudgifter i alt	561	200	81	-29	-110

Årets resultat og opsparing

Regnskabet for 2022 betyder, at årets resultat på de decentraliserede områder i Teknik og Miljø viser et samlet underskud på 34 mio. kr.

Årets resultat på det decentraliserede område

	Mio. kr.
Årets resultat 2022 ¹⁾	-34

Note 1) + = overskud, - = underskud

Som følge af ændrede forudsætninger har der samtidig været en række korrektioner til opsparingen, så den endelige brug af opsparing i Teknik og Miljø fra 2021 til 2022 har været på 48 mio. kr. Den samlede opsparing i Teknik og Miljø er dermed 17 mio. kr. ultimo 2022. Det svarer til knap 2 % af Teknik og Miljø's forbrugsmulighed på 0,9 mia. kr.

Opsparing

	Mio. kr.
Opsparing ultimo 2021	65
Årets resultat 2022	-34
Samlede korrektioner til opsparing	-14
Opsparing ultimo 2022	17
- heraf decentralt på institutionsniveau	0
- heraf større eksternt finansierede projekter	0
- heraf centrale og tværgående midler (forvaltninger og puljer)	17

Borgmesterens Afdeling

Borgmesterens Afdeling arbejder for at gøre Borgmesterens Afdeling arbejder for at gøre byrådets vision om, at Aarhus skal være en god by for alle, til virkelighed.

Borgmesterens Afdelings opgave er at hjælpe byrådet, Magistraten og borgmesteren med at understøtte, at der skabes vækst, beskæftigelse og udvikling i bysamfundet. Således varetager Borgmesterens Afdeling - som besluttet af byrådet i Styrelsesvedtægten - den tværgående udvikling og koordinering i magistratsstyret og sikrer sammenhæng mellem byrådets politikformulering, Magistratens opgaver og administrationens tværgående arbejde.

2022 har i særlig grad været præget af de tragiske omstændigheder omkring krigen i Ukraine og de deraf afledte konsekvenser. Et stort antal ukrainere er flygtet til bl.a. Danmark, og i løbet af 2022 har Aarhus Kommune modtaget op imod 1.400 ukrainere med ophold efter særloven. Borgmesterens Afdeling har i den forbindelse været en del af den tværmagistratslige arbejdsgruppe, som har været med til bl.a. at finde ledige boliger og derved skabe tryghed for de midlertidigt fordrevne ukrainske borgere. Borgmesterens Afdeling har desuden haft det koordinerende ansvar til Direktørgruppen, som udgør kommunens Ukraine task-force.

I 2021 vedtog Byrådet 'Aarhuskompasset – Aarhus Kommunes nye forståelsesramme' som beskriver den slags kommune og fællesskab, vi gerne vil være – og er på vej til at blive. Med sigtet om 'Mindre system. Mere borger.' vil vi med Aarhuskompasset styrke vores fokus på, hvad der har værdi for borgerne og samfundet. Vi vil skruer op for samskabelse i vores tilgang til velfærdsudvikling - og vi vil arbejde, udvikle, styre og lede mere vidensinformeret. Grundlæggende indebærer det, at vi indleder ethvert samarbejde med at sætte os i den andens sted – og at vi skaber råderum til lokal ledelse og til medarbejdernes faglighed og erfaringer. Denne grundlæggende kulturforandring er hele kommunen fælles om, men Borgmesterens Afdeling har et særligt ansvar i at understøtte og facilitere forandringen.

I 2022 identificerede Byrådet '7 vilde problemer', som er viklet ind i hinanden og som står i vejen for realiseringen af Aarhusmålene. Det er vilde problemer, som Aarhus Kommune ikke kan løse alene, men som vi kan påvirke i den rigtige retning. Det kræver, at vi går nye veje, styrker samarbejdet internt i Aarhus Kommune og indgår i fordomsfrie, tætte og åbne samarbejder mellem kommune, borgere, virksomheder, civilsamfund, andre offentlige institutioner og alle andre aktører, der har mulighed for at påvirke de vilde problemer. I december 2022 godkendte Magistraten Direktørgruppens forslag til, hvordan Aarhus Kommune skal arbejde med at komme fra problemer til muligheder i 2023. Arbejdet med at omsætte forståelsen af problemerne til muligheder, via igangsættelse af prøvehandling, er forankret på tværs af alle afdelinger i kommunen, men Borgmesterens Afdeling har et særligt ansvar i at understøtte og koordinere arbejdet.

Herudover arbejder Borgmesterens Afdeling sammen med den øvrige kommune med uformindsket styrke for at forfølge Byrådets grønne ambitioner.

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os på [Organisation og opgaver](#)
- Der er 409 fuldtidsansatte i Borgmesterens Afdeling

Der er blevet vedtaget bindende klimamål for Aarhus Kommune som bysamfund. Det betyder, at Aarhus skal være Co2-neutral i 2030 og at Byrådet er forpligtet til, at sætte yderligere tiltag i gang, hvis vi ikke er på rette vej. I 2021 begyndte vi at arbejde med incitamentsstrukturer omkring en intern Co2-afgift, som skal skubbe indkøb i en grønnere retning. Arbejdet med at indarbejde flere varekategorier i puljen af varer som bliver pålagt en intern Co2-afgift, er noget som løbende pågår, og i 2022 er yderligere varekategorier blevet tilføjet denne pulje.

YDELSER

Der er ikke særskilte byrådsvedtagne mål for Borgmesterens afdeling, da afdelingen primært har fokus på koncernopgaver.

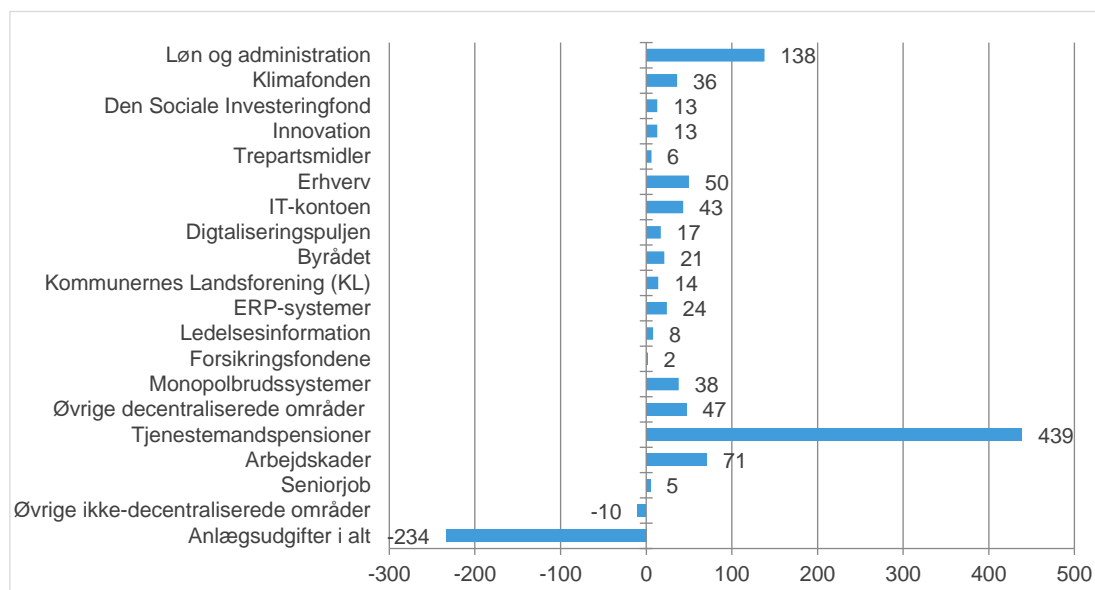
ØKONOMI

Borgmesterens Afdeling har brugt i alt ca. 1,05 mia. kr. i 2022. Nogle af pengene ca. 0,58 mia. kr. kommer fra statstilskud, tjenestemandspensioner, erhvervsområdet, værnemidler samt indtægter på anlægsområdet og derved udgør de egentlige kommunale udgifter på området ca. 0,51 mia. kr. De fleste af pengene ca. 0,74 mia. kr. går til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Kun en mindre del (-0,23 mia. kr.) finansierer investeringer i bygninger og veje (anlægsudgifter)

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan nettoudgifterne er fordelt på de enkelte områder i afdelingen:

Regnskab 2022

Fordeling af nettodriftsudgifter 2022 på 741 mio. kr.

I tabellen nedenfor er dette års regnskab sammenlignet med de sidste to års regnskab.

På Borgmesterens Afdelings driftsafsnit har der samlet set været et mindre-forbrug på 23 mio. kr. Det fordeler sig med et merforbrug på 12 mio. kr. på det decentraliserede område og et mindreforbrug på 35 mio. kr. på det ikke-decentraliserede område.

På det decentraliserede området kan merforbruget på 12 mio. kr. forklares ved:

- Merforbrug på Monopolbrudssystemer på 38 mio. kr. Budgettet for monopolbrudssystemer var ikke indarbejdet i det oprindelige budget for 2022, men er givet som en tillægsbevilling.
- Merforbrug på IT-kontoen på 26 mio. kr. Merforbruget skyldes primært, at der i 2022 har været kontraktskifte på store kontrakter. Derudover er licensudgifterne blevet væsentligt dyrere hvilket primært skyldes udskiftning af det russiske antivirusprogram Kaspersky med Microsoft defender.
- Periodeændringer på Klimafonden, forskyder 40 mio. kr. En del projekter finansieret af Klimafonden er forsinket eller udskudt til 2023.
- Øvrige decentraliserede områder -17 mio. kr.

Områder, mio. kr.	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Budget 2022	Regnskab 2022	Afvigelse (R-B 2022)
Sektor 9.31 Decentraliserede driftsområder					
Løn og administration	135	149	143	138	-5
Klimafonden	4	24	76	36	-40
Den Sociale investeringsfond	1	4	8	13	5
Innovation	15	13	15	13	-2
Trepartsmidler	5	8	4	6	2
Erhverv	38	49	49	50	1
IT-kontoen	7	34	17	43	26
Digitaliseringspuljen	8	16	15	17	2
Byrådet	16	16	17	21	4
Kommunernes Landsforening (KL)	13	13	13	14	1
ERP-systemer	24	26	25	24	-1
Ledelsesinformation	9	9	10	8	-2
Forsikringsfondene	8	10	2	2	0
Monopolbrudssystemer	0	48	0	38	38
Øvrige decentraliserede områder	23	42	64	47	-17
Decentraliserede driftsområder i alt	306	461	458	470	12
Sektor 9.33 ikke-decentraliserede driftsområder					
Tjenestemandspensioner	391	413	436	439	3
Arbejdsskader	67	87	57	71	14
Seniorjob	14	7	7	5	-2
Monopolbrudssystemer	72	0	50	0	-50
Øvrige ikke-decentraliserede områder	-19	-16	-9	-9	0
Ikke-decentraliserede driftsområder i alt	525	491	541	506	-35
Driftsudgifter i alt	831	952	999	976	-23
Anlægsudgifter i alt	-2	6	-36	-234	-198

På det ikke-decentraliserede området kan mindreforbruget på 35 mio. kr. forklares ved:

Monopolbrudssystemer er flyttet til det decentraliserede område. I alt 50 mio. kr.

Merforbrug på arbejdsskadeområdet på 14 mio. kr. som følge af øgede udbetalinger til kapitalerstatninger. Derudover har der været øgede udgifter til AES-bidrag (Arbejdsmarkedets Erhvervsikring) som følge af forhøjede satser.

På anlæg kan mindreforbruget forklares ved:

Aarhus Kommune har i 2022 modtaget 250 mio. kr. i fondsdonation fra Sallingsfonden til projektet "Nyt Stadion, Aarhus"

Årets resultat og opsparing

Regnskabet for 2022 betyder, at årets resultat på det decentraliserede område i Borgmesterens Afdeling viser et overskud på 30,2 mio. kr.

Årets resultat på det decentraliserede område

	Mio. kr.
Årets resultat 2022 1)	30,2

Note 1) + = overskud, - = underskud

Som følge af ændrede forudsætninger har der samtidig været en række korrektioner til opsparingen, så den endelige forøgelse af opsparingen i Borgmesterens Afdeling fra 2021 til 2022 har været på 22,4 mio. kr. Den samlede opsparing i Borgmesterens Afdeling er dermed 88,6 mio. kr. ultimo 2022. Det svarer til 17,7 % af Borgmesterens Afdeling forbrugsmulighed på 0,5 mia. kr.

Opsparing

	Mio. kr.
Opsparing ultimo 2021	49,5
Årets resultat 2022	30,2
Samlede korrektioner til opsparing	8,9
Opsparing ultimo 2022	88,6
- heraf decentralt på institutionsniveau	0
- heraf større eksternt finansierede projekter	6,2
- heraf centrale og tværgående midler (forvaltninger og puljer)	82,4

Tværgående indsatser

Klimaregnskab

Aarhus Kommune skal være CO₂-neutral i 2030, både som koncern og som bysamfund. Byrådet vedtog derfor i 2020 bindende mål for CO₂-reduktioner hvert år frem til 2030. Hvis målene ikke opfyldes, vil der i budgetlægningen for det kommende år blive taget stilling til behovet for nye, ændrede eller intensiverede indsatser.

Data for udviklingen for Aarhus Kommune som bysamfund opgøres med ét års forsinkelse. Aarhus Kommune som bysamfund udledte i 2021 1,28 mio. tons CO₂e. Målsætningen er på 1,31 mio. tons, og dermed opnået med en positiv afvigelse svarende til 2 pct. Udviklingen siden sidste år viser en lille stigning, hvilket også var forventet. Covid-19 medførte en stor reduktion i transportens udledning i 2020. Samme tendens ses i 2021, om end lidt mindre, hvor transportaktiviteten i samfundet var begrænset i en stor del af året. Det er særligt det lave niveau af flybrændstof og benzin og diesel til personbiler, der bidrager til det gode resultat.

Det foreløbige klimaregnskab viser en udledning fra kommunens og de kommunalt ejede selskabers drift på 56.313 tons. Det er en betragtelig stigning i udledningen på 15 pct. sammenlignet med året før. Det betyder også at der er en afvigelse fra det bindende klimamål for året på 10.938 tons.

Stigningen skyldes ydre forhold – og en enkelt hændelse som ikke anses som varig påvirkning, men at den primære stigning i emission kommer af, at der er brugt fossile brændsler i fjernvarmenettet, bl.a. som følge af brug af olie og kul efter branden på Studstrupværket. På trods af, at der er skruet ned for varmen i de kommunale bygninger og der er arbejdet målrettet med energiledelse gennem mange år, så er udledningen steget. Forventningen er, at det for fjernvarmeforsyningen er en midlertidig situation.

Da der i data i år har været mange usikkerheder, er tallene kun fremlagt som foreløbige på nuværende tidspunkt, og vil derfor den kommende tid valideres yderligere og der stadig er nogle faktorer, der kan ændre sig, særlig på udledningen fra elforbrug. Det anbefales derfor, at regnskabet revideres i løbet af foråret, for at kunne fremlægge et præcist billede af regnskabsresultatet, afvigelsen fra det bindende klimamål og det præcise behov for korrigerende handlinger som følge heraf.

Viser det sig, at tallene er under måltallet, vil der i den kommende budgetlægning indlægges forslag til korrigerende handlinger for nedbringelsen af CO₂-udledningen.

Følg udviklingen for bysamfundet i Aarhus i Tal [her](#).

Følg udviklingen for koncernen i Aarhus i Tal [her](#).

Datakvalitet og Ledelsesinformation

Programmet omfatter 1) ledelsesinformation til Aarhus Byråd, 2) Fælleskommunalt Ledelsesinformationssystem (FLIS) og 3) datakvalitetsprojekter til sikring af korrekt dataregistrering.

Aarhus i Tal er i 2022 udvidet med området Ukraine og der er i alt tilføjet 18 nye analyser. Besøgsstatistikken viser en, efter corona, forventelig nedgang i de årlige sidevisninger, der er faldet til 122.571 i 2022 fra 800.478 i 2021, 198.665 i 2020, 33.946 i 2019 og 24.155 i 2018.

FLIS er i 2022 fortsat i en konsolideringsproces, hvor nøgletal er samstemt på tværs af den kommunale og statslige sektor og nu under implementering i den grundlæggende datamodel.

Datakvalitet i 2022 har omfattet 8 projekter til sikring af korrekt dataregistrering, som har fundet og rettet 4.660 fejl i data, hvilket giver en beregnet² gevinst for 2022 på 18,5 mio. kr.

Efter resultatkravet er fratrukket gevinsterne er nettogevinsten på 13,6 mio. kr., heraf udmøntes 5 mio. kr. i den supplerende regnskabsindstilling til områder prioriteret i budgetaftalen og det indstilles at de resterende gevinster bidrager til at konsolidere den kommunale økonomi med henblik på at løfte en række af de forventede udgifter ifm. budgettet for 2024.

Innovation

Innovationsindsatsen handler om aktivt og systematisk at gentænke og udvikle den måde, vi løser vores opgaver på sammen med borgere, virksomheder og andre samarbejdspartnere, så ressourcerne anvendes der, hvor de skaber størst værdi for borgerne og bidrager til at løse Aarhus Kommunes udfordringer. Vi står som kommune og bysamfund overfor store og komplekse udfordringer de næste mange år. Vi er nødt til at gå nye veje, når vi skal finde effektive og langsigtede bæredygtige løsninger.

Innovationsindsatsen i 2019 – 2022 tager afsæt i byrådets beslutning om, at midlerne målrettes implementering af Aarhus-fortællingen og Aarhus-målene med konkrete indsatser, der bidrager til Nye veje til velfærd. Anvendelsen af midlerne i 2022 afspejler 'Fælles om Aarhus – Fælles om vilde problemer' og et overordnet skifte i fokus for den tværgående innovation fra test og udvikling af konkrete ideer til radikal innovation i arbejdet med de syv vilde problemer. De fælles innovationsmidler for 2022 udgjorde i alt 11,8 mio. kr. Midlerne blev fordelt således: 6,7 mio. kr. til den brede innovationsindsats og arbejdet med de vilde problemer; 5,1 mio. kr. til test og udvikling af konkrete innovative ideer via Innovationsmotoren. Arbejdet med at udvikle den måde vi i Aarhus Kommune løser vores opgaver på understøttes kontinuerligt af CFIA – Center for innovation i Aarhus. Som en intern innovationspartner hjælper CFIA med at skabe forandringen gennem innovationsfaglighed og tilgange som designtænkning og brugerrejser.

² Omfatter realiserede gevinster, fx hjemtaget statsrefusion, moms eller opkrævet mellemkommunal betaling, og fremtidige gevinster, hvor varige, årlige gevinster fra fx udligning dog kun medtages i 5 år.

Restanceudvikling

I forbindelse med årsregnskabet opgøres de skattefinansierede restancer, som er borgere og virksomheders gæld til Aarhus Kommune. Der er i 2022 sket en stigning i de skattefinansierede restancer på 7,3% svarende til et beløb på 29,9 mio. kr. Dermed er restancen til Aarhus Kommune steget fra 411,5 mio. kr. ultimo 2021 til 441,5 mio. kr. ultimo 2022.

Stigningen i restancer kan tilskrives tre primære årsagsforklaringer:

- Statens inddrivelsessystem (PSRM) i Gældsstyrelsen er endnu ikke vel-fungerende og ej heller færdigudviklet.
- Den høje inflation betyder, at der er nogle større strukturelle stigninger på de store restanceområder.
- Periodiseringer hvor flere virksomheder venter med at betale større regninger til lige efter årsskiftet.

Ud af en samlet restance på 441,5 mio. kr. i 2022 er 325 mio. kr. registreret til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. På trods af, at Gældsstyrelsen har mere vidtgående lovhjemmel til at anvende tvangsmidler i form af bl.a. modregning, lønindehold og udlæg er de restancer staten inddriver for Aarhus Kommune stigende.

Kommunens "Smartere Opkrævning og Særlig Ringeaktivitet" har i 2022 resulteret i indbetalinger for i alt 13,7 mio. kr., hvoraf 3,6 mio. kr. kommer fra ringeaktiviteten, mens 10,1 mio. kr. kommer fra de målrettede nudgingkampanjer. Indsatsen er finansieret af investeringsmodellen på 1 mio. kr. Når der korrigeres for, at nogle af indbetalingerne alt andet lige ville være foretaget uden indsatsen, kan nettoprovenuet ved indsatsen beregnes til 8,6 mio. kr.

De samlede afskrivninger på restancerne er i 2022 på 14,1 mio. kr., hvilket er på niveau med afskrivningerne for 2021 på 13 mio. kr. Af de samlede afskrivninger på 14,1 mio. kr. har kommunen foretaget afskrivninger for 9,2 mio. kr. og Gældsstyrelsen for 4,9 mio. kr. Det forventes at Gældsstyrelsens afskrivninger de kommende år vil stige, da der ses en stigende tendens til, at Gældsstyrelsen opgiver at inddrive gæld i det gamle inddrivelsessystem, DMI.

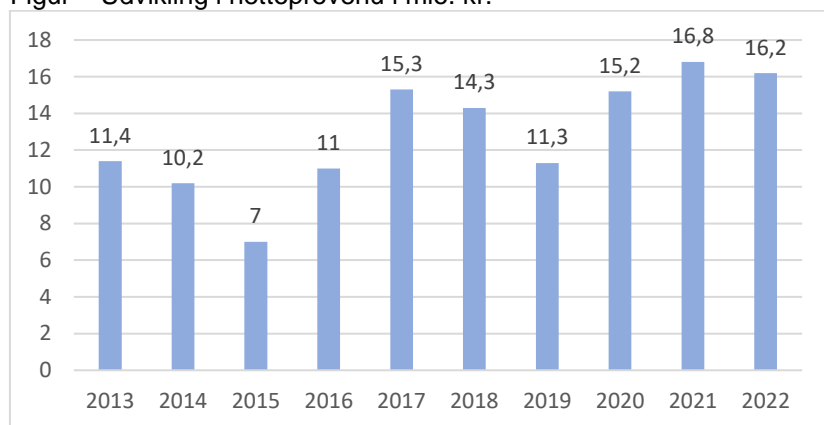
Indsatsen mod socialt snyd

Kontrolindsatsen er organiseret i en samlet enhed i Kultur og Borgerservice. I 2022 har kontrolteamet afsluttet 1433 sager, hvilket er på niveau med 2021.

Tabel - Antal oprettede og afsluttede sager			
	2021	2022	Ændring i antal sager fra 2020-2021
Oprettede sager	1454	1458	4
Afsluttede sager	1429	1433	4

Kontrolindsatsen i 2022 opnåede et nettoprovenu på 16,2 mio. kr. Det svarer til et numerisk fald på 0,6 mio. kr. Når der korrigeres for et fald i provenuet fra ydelser administreret af Udbetaling Danmark fra 2,4 mio. i 2021 til kr. 1,4 mio. kr. i 2022, er der dog tale om nettostigning i forhold til 2021 på kommunens egne administrerede ydelser.

Figur – Udvikling i nettoprovenu i mio. kr.

Den sociale Investeringsfond

Rådet for Sociale Investeringer i Aarhus Kommune har til opgave at igangsætte sociale effektinvesteringer, der med sit fokus på den dobbelte bundlinje både skal forbedre livsvilkårene for udsatte borgere i kommune og på sigt give kommunale økonomiske besparelser. Herudover skal Rådet generelt være opsøgende i forhold til nye tiltag og samarbejder inden for sociale effektinvesteringer og bidrage til at modne markedet for sociale investeringer i Danmark.

Med udgangspunkt i Rådets vision lavede Rådet i 2022 et call efter leverandører med idéer og effekter inden for Rådets investeringsområde "Bedre hverdag for aarhusianere med psykisk sygdom". Det resulterede i 12 forskellige forslag til indsatser og efter en grundig proces besluttede Rådet at arbejde konkret med to forslag, hvilket i efteråret resulterede i, at der blev igangsat to nye projekter, henholdsvis "Din vej i job" og "Etablering af en IPS-plus-enhed". Det var en fin afprøvning af en ny arbejdsmetode, som nåede ud til flere leverandører og bidrog dermed også til at øge kendskabet til sociale investeringer blandt leverandører og civilsamfundsorganisationer.

Frem til årsskiftet 2022-2023 har Rådet for Sociale Investeringer igangsat i alt 9 sociale effektinvesteringer og har disponeret størstedelen af de midler, byrådet har stillet til rådighed. For de første projekters vedkommende blev de første resultatopfølgninger lavet i 2022, og det er forventningen, at der i løbet af 2023 vil tilgå Rådet en del midler i resultatbetaling på baggrund af de opnåede effekter i projekterne.

Investeringsmodeller

Investeringsmodeller er et værktøj i den økonomiske politik, der kan tages i anvendelse, hvor en øget investering i en indsats til gavn for borgerne vil kunne finansieres af sparede udgifter til offentlig forsørgelse eller andre ikke-decentraliserede udgifter. Der har i 2022 været i alt 24 investeringsmodeller i Aarhus Kommune.

De fleste investeringsmodeller har været i gang på beskæftigelsesområdet, hvor en styrket indsats i at hjælpe borgerne til selvforsørgelse eller tættere på arbejdsmarkedet resulterer i sparede udgifter til offentlig forsørgelse, herunder dagpenge, kontanthjælp m.v. Opfølgningen på disse modeller viser, at langt hovedparten af modellerne leverer den planlagte aktivitet og værdi. Herved er de forudsatte økonomiske besparelser også sandsynliggjort.

På sundhedsområdet har investeringsmodellerne givet mulighed for at arbejde med udsatte borgere, som med en sundhedsfaglig og koordineret indsats får en forbedret sundhedstilstand og dermed bedre mulighed for en tilbagevenden til arbejdsmarkedet. På disse modeller er opfølgningen mere broget. Nogle modeller leverer den planlagte aktivitet og værdi, men to modeller - SAMBA og Kulturvitaminer - giver ikke de forventede effekter på beskæftigelsesområdet, og derfor foreslås de at blive afsluttet.

Som led i opfølgningen foreslås i alt 11 investeringsmodeller på beskæftigelsesområdet at blive permanentgjort, da de over en periode på minimum 2 år har leveret gode resultater og derfor har sandsynliggjort den forudsatte økonomiske besparelse.

Fattigdomsredegørelse

Den årlige fattigdomsredegørelse beskriver udviklingen i fattigdom i Aarhus med udgangspunkt i OECD's fattigdomsgrænse tillagt forskellige subsidier. Med baggrund i særligt den stigende inflation viser udviklingen fra 2021 til 2022, at antallet af ydelsesmodtagere under fattigdomsgrænsen i Aarhus Kommune er steget med 16% fra 1.229 borgere i september 2021 til 1.427 borgere i september 2022.

En del af stigningen kan forklares ved krigen i Ukraine, idet der blandt de 1.427 fattige borgere er hele 384 ukrainske flygtninge på selvforsørgelsesydelse. Det betyder, at der er et fald i fattigdom blandt øvrige ydelsesmodtagere, som især omfatter unge. De gunstige konjunkturer har medført, at mange af de unge er kommet i job og dermed har fået et bedre forsørgelsesgrundlag.

Antallet af fattige børnefamilier, hvor forsørgerne har været på offentlig forsørgelse i mere end ét år, er faldet i perioden fra august 2021 til august 2022 med i alt 181 familier. Det betyder, at der pr. august 2022 var 1.421 børn i i alt 840 familier, som lever i børnefattigdom. En opvækst i fattigdom kan have store konsekvenser ind i voksenlivet som følge af bl.a. dårligere uddannelse og øget ledighed.

Den vigtigste vej ud af fattigdom er uddannelse og job, og derfor er hjælp til sociale udfordringer og veje til beskæftigelse kernen i at forebygge og bekæmpe fattigdom. Eksempler herpå er nævnt i fattigdomsredegørelsen.

Bilag

Aarhus Kommunes selskaber

Byrådet vedtog den 21. december 2016 "Politik for aktivt ejerskab". For at understøtte politik for et aktivt ejerskab er der udarbejdet skabelon og vedtaget ejerstrategier for selskaberne. Samtidig er der i 2019 arbejdet med og gennemført selskabsgørelse af AffaldVarme (nu Kredsløb).

Selskaber (ejerandel, links m.v.) / nøgletal	2018	2019	2020	2021	2022
Aarhus Vand A/S (ejerandel 100, www.aarhusvand.dk)					
- Omsætning (mio. kr. årets p/l)	616	672	670	641	
- Resultat (efter skat, mio. kr. årets p/l)	42	126	98	58	
- Investeringer (mio. kr. årets p/l)	365	391	386	441	
- Aktiver (mio. kr. årets p/l)	10.910	10.986	11.034	10.941	
- Antal medarbejdere (Gennemsnitlig fuldtidsansatte)	215	220	219	219	
Kredsløb koncernen (Ejerandel 100 %, www.kredsløb.dk)			2020 (15 mrd)		
- Omsætning (mio. kr. årets p/l)			2.383	1.932	
- Resultat (efter skat, mio. kr. årets p/l)			-3	21	
- Investeringer (mio. kr. årets p/l)			509	195	
- Aktiver (mio. kr. årets p/l)			9.641	9.463	
- Antal medarbejdere (omregnet til fuldtidsansatte)			373	405	
Aarhus Lufthavn A/S (Ejerandel 90,1, www.aar.dk/)					
- Omsætning (mio. kr. årets p/l)	N/A	N/A	N/A	N/A	
- Resultat (efter skat, mio. kr. årets p/l)	-33	-36	-50	-47	
- Investeringer (mio. kr. årets p/l)	28	28	61	103	
- Aktiver (mio. kr. årets p/l)	118	234	189	352	
- Antal medarbejdere	92	100	97	99	
Aarhus Letbane I/S (Ejerandel 50, www.letbanen.dk)					
- Omsætning (mio. kr. årets p/l)	144	287	308	346	347
- Resultat (efter skat, mio. kr. årets p/l)	-101	-83	-86	-80	-76
- Investeringer (mio. kr. årets p/l)	301	85	65	68	27
- Aktiver (mio. kr. årets p/l)	2.737	2.527	2.441	2.383	2.163
- Antal medarbejdere (omregnet til fuldtidsansatte)	20	21	24	24	26
Østjyllands Brandvæsen I/S (Ejerandel 79,44, www.ostjybrand.dk)					
- Omsætning (mio. kr. årets p/l)	79	93			
- Resultat (efter skat, mio. kr. årets p/l)	2	6,7			
- Investeringer (mio. kr. årets p/l)	13	20,2			
- Aktiver (mio. kr. årets p/l)	81	81,2			
- Antal medarbejdere (omregnet til fuldtidsansatte)	140	152			

Hensigtserklæringer

Hensigtserklæringer i budget 2021	Status
Forligspartierne er enige om at igangsætte en forsøgsordning med 1 gange ekstra hovedrengøring a to timers varighed. Forsøgsordningen etableres indenfor en samlet ramme på 2 mio. kr. i 2022 og 2023. Dermed vil ca. 2800 borgere være omfattet af tilbuddet. Det vil være muligt for borgerne selv at vælge, hvornår på året de vil modtage den ekstra rengøring. MSO vil efterfølgende lave en evaluering af forsøgsordningen	 1
Forligspartierne ønsker at etablere 10 pladser på et plejehjem for udsatte borgere og anmoder Sundhed og Omsorg, Sociale Forhold og Beskæftigelse samt Borgmesterens Afdeling om at vurdere udgiften hertil. Inden udmøntning af reservebeløbet, tager forligspartierne stilling hertil, ligesom forligspartierne forventer en afklaring af den organisatoriske forankring.	
Forligspartierne er enige om at afsætte 2,6 mio. kr. i alt fra midlerne i Klimafonden i 2022-2024 til projektet med udtagning af lavbundslande. Herudover afsættes 6 mio. kr. i alt i 2022-2024 til anlægsinvesteringer i tilknytning til projekterne, såsom udlægning af for eksempel nærtliggende arealer til natur, klimatilpasning i form af tilbageholdelse af vand, der reducerer oversvømmelsesrisikoen i byer, vandløbsforbedringer samt til rekreative og sundhedsmæssige formål. Midlerne hertil finansieres af klimatilpasningsmidler mv.	
Forligspartierne ønsker på baggrund af byrådets vedtagelse af 'Anbefalingerne fra Bæredygtighedsudvalget', at der udarbejdes en samlet logistikplan for Aarhus Kommune, der både forholder sig til samtlige logistikrelaterede transportgrene, herunder forretninger, caféer og hoteller, men også serviceerhverv som vinduespudning, håndværkerkørsel, byggemateriel m.v. Der fremsendes konkret ansøgning om finansiering til Klimafonden – anslåede omkostninger er ca. 2 mio. kr.	
Der skal etableres grøn varelevering til Aarhus Kommunes institutioner. I en indkørsperiode vil der dog være meromkostninger, som foreslås dækket via ansøgning til Klimafonden, så incitamentet for de enkelte arbejdspladser for at deltage i projektet fastholdes.	
I lyset af de økonomiske udfordringer ønsker forligspartierne, at der udfærdiges en beskrivelse af det serviceniveau, der kan tilbydes på socialområdet indenfor de givne økonomiske rammer.	
Forligspartierne er enige om, at når næste års indtægter ved arbejdet med korrekte data tilføres outcomefonden nye midler (max. 10 mio. kr. - engangsbeløb). Herudover finansierer arbejdet med korrekte data også 1 mio. kr. til daghøjskolerne (engangsbeløb), 0,5 mio. kr. til Kulbroen som kulturinstitution (2022-2025) og 3 mio. kr. til en medfinansieringspulje til kultur (engangsbeløb).	
Forligspartierne anmoder Folkesundhed Aarhus om at sikre et stærkt beredskab for sorgramte forældre, således at der er let adgang til relevante tilbud om støtte.	
Forligspartierne er enige om, at der inden sommeren 2022 gennemføres en analyse med henblik på at få et grundlag for at vurdere, hvilke indsatser der skal til for at få mest mulig værdi for børnene ud af ressourcerne på området, herunder i PPR.	
Forligspartierne beder Børn og Unge om at implementere tiltag fra rapporten "Flere i folkeskolen", som både relaterer til tiltrækning og fastholdelse af elever i folkeskolen.	
Forligspartierne er enige om vigtigheden af at fremme mere bevægelse for alle børn og unge og ønsker derfor, at Børn og Unge i højere grad skal gøre det til et fokusområde. Forligspartierne ønsker, at Børn og Unge-udvalget via de årlige trivselsmålinger følger op på, om eleverne oplever, at de får mulighed for tilstrækkelig bevægelse i løbet af skoledagen, og at Børn og Unge fremlægger initiativer til at sikre det, hvis der ikke sker en udvikling i den rigtige retning.	
Børn og Unge anmodes om at udarbejde en handleplan for en styrket indsats for børn med dansk som andetsprog. For så vidt den helhedsorienterede indsats skal det ske ved inddragelse af Sociale Forhold og Beskæftigelse og Kultur og Borgerservice. Handleplanen skal forelægges for byrådet.	
Forligspartierne er enige om, at Børn og Unge og Borgmesterens Afdeling inden sommeren 2022 og til forhandlingerne om budget 2023 skal analysere skolekapaciteten i det vestlige Aarhus med henblik på, at der udvikles en visionær helhedsorienteret løsning med inddragelse af relevante aktører i lokalområdet.	
Når der i forbindelse med regnskabet for 2022 foreligger en vurdering af investeringernes effekt, vurderer forligspartierne muligheden for, om de har skabt økonomisk råderum til at løfte det specialiserede socialområde for voksne, herunder voksenhandicap, med op til 5 mio. kr.	
De resterende 500 nytteindsatser oprettes, når lovgrundlaget for regeringens forslag til nytteindsats er på plads, forventeligt med start i 2023. Disse indsatser oprettes direkte på baggrund af den økonomiske ramme og de øvrige forudsætninger, der ligger i lovgrundlaget.	2
Sociale Forhold og Beskæftigelse, Sundhed og Omsorg og Borgmesterens Afdeling udarbejder inden udgangen af 2021 en indstilling med konkrete forslag (eventuelt i form af prøvehandlinger) til, hvordan en styrket sammenhæng mellem job og sundhed kan tilrettelægges, så et stigende antal borgere får mulighed for arbejdsmarkedstilknytning.	
Forligspartierne er enige om, at rekrutteringsindsatserne forankres i Magistraten. Der har i 2021 været en temadrøftelse af rekruttering og fastholdelse i Magistraten. På baggrund heraf udarbejdes der et forslag til strategi, som forelægges for Byrådet, og som bl.a. indeholder et fokus på styrkelse af arbejdet med den attraktive arbejdsplads, herunder social kapital, kompetenceudvikling, godt arbejdsmiljø og reduceret sygefravær, men også et fokus på nye veje til at rekruttere og fastholde medarbejdere indenfor de store velfærdsområder. Der afrapporteres årligt til Byrådet.	

Hensigtserklæringer i budget 2021	Status
Handlingsplanen om at etablere et attraktivt 10. klassestilbud, som fysisk og organisatorisk placeres på Aarhus Tech, udarbejdes i et samarbejde mellem erhvervsorganisationerne, erhvervsuddannelserne og Aarhus Kommune (Borgmesterens Afdeling, Børn og Unge og Sociale Forhold og Beskæftigelse) forankret i Erhvervspolitisk Kontaktudvalg.	
Forligspartierne opfordrer Borgmesterens Afdeling til allerede nu at rette henvendelse med henblik på deltagelse i forsøgsordningen med tryghedsvagter gerne i en ramme, der med udgangspunkt i Aarhuskompasset involverer det eksisterende projekt Tryk i Aarhus, Østjyllands Politi, relevante fællesråd og SSP-aktørerne. Forligspartierne forelægges udkast til byrådsindstilling.	
Forligspartierne ønsker at Teknik og Miljø styrker opfølgningen på aftalen, gør klar til at hertage aftalen, gør misligholdelse gældende og tager alle nødvendige juridiske skridt, hvis der ikke snarest sker en markant forbedring.	
Erhvervsplanen skal i 2022 midtvejsrevideres i samarbejde med EKU med fokus på at opstille mål billeder/effektmaal for en række nøgleparametre og fælles udfordringer, herunder ikke mindst i forhold til rekruttering og beskæftigelse.	
Der laves en årlig opfølgning på erhvervsplanen i marts og med udgangspunkt i opfølgningen inviteres der i samarbejde med Erhvervskontaktudvalget til opfølgende virtuelle dialogmøder/rundbordsamtaler. Med udgangspunkt i opfølgningen fra marts udarbejdes en byrådsindstilling, som forelægges Byrådet sammen med regnskabet og de øvrige rapporteringer, der tidsmæssigt følger regnskabsindstillingen.	
Fremadrettet vil Erhvervskontaktudvalget løbende få indsigt i disse tilbagemeldinger mhp. drøftelse af eventuelle tiltag og iværksættelse af initiativer – i samarbejde med relevante virksomheder og brancher.	
Forligspartierne er enige om at sætte opsparingen i OPI-puljen på ca. 10 mio. kr. i spil til en inddragende proces, hvor modne projektideer, som understøtter bedre tilgængelighed og andre prioriteringer indenfor handicappolitikens fire fokusområder, identificeres og modnes med henblik på at realisere de mest lovende projekter. Projekterne vurderes efter de generelle kriterier for puljen.	
Indsatser for velduftende plejehjem finansieres efter ansøgning inden for OPI-puljens budget.	
Aarhus Kommune har et stort potentiale som innovations-, test- og implementeringspartner for erhvervsaktiviteter, hvilket kan ske gennem flere og stærkere OPP og OPI samarbejder med den private sektor. For at kunne udnytte dette potentiale bedre end i dag ønsker forligspartierne at styrke sammenhængen mellem erhvervsområdet, velfærdsteknologi og it-området under Smart Aarhus-sekretariatet.	
Forligspartierne ønsker at investere i sundhed og anmoder i den sammenhæng Sundhed og Omsorg om at fremlægge konkrete forslag til investeringsmodeller.	
Forligspartierne er enige om at evt. overskydende midler fra hjælpepakkerne reserveres til genstartsinitiativer målrettet byens kultur-, sports- og fritidsliv.	
Kultur og Borgerservice og Børn og Unge anmodes om i fællesskab at udarbejde en vurdering af modeller til at øge skolernes køb / brug af selvejende idrætsanlæg. Modellerne forelægges forligspartierne i 1. kvartal 2022.	
Kultur og Borgerservice og Sociale Forhold og Beskæftigelse udarbejder en belysning af vilkårene og mulighederne for at anvende pladser på daghøjskolerne.	
Teknik og Miljø anmodes om efter koordinering i Direktørgruppen og med inddragelse af MED-organisationen at fremlægge et oplæg til strategi for fremtidens administrationsbygninger inden udgangen af 2022.	
For at Aarhus Kommune bidrager til overholdelse af servicerammen, er det i 2022 nødvendigt at indlægge en negativ reserve, som efterfølgende skal udmøntes, hvis der viser sig behov herfor.	
For at Aarhus Kommune bidrager til overholdelse af anlægsrammen, kan det blive nødvendigt inden den endelige budgetvedtagelse at indlægge en negativ reserve, som efterfølgende kan udmøntes, hvis der viser sig behov herfor	
Forligspartierne er enige om at ændre opgørelsen af dagtilbudskapacitet, så midlertidig kapacitet i form af pavilloner ikke fremadrettet skal tælles med i de årlige kapacitetsopgørelser på dagtilbudsområdet.	
Forligspartierne ønsker at tilkendegive en fortsat opbakning til projektet om idræts- og sundhedstårn i DGI-Huset Aarhus og anerkender behovet for tid til at rejse den nødvendige finansiering til projektet.	
For at understøtte borgere med handicaps adgang til det aktive og engagerede forenings- og fritidsliv anmoder forligspartierne Kultur og Borgerservice om at undersøge, hvordan forholdene for handicappede kan forbedres i idrætsfaciliteterne. Undersøgelsen indgår i ny Sport- og fritidspolitik.	
For at kunne fortsætte og udvide den praksis, hvor foreningerne bidrager med væsentlig medfinansiering af nye faciliteter, er forligspartierne enige om en forhøjelse af garantirammen til 40 mio. kr. årligt fra 2022. Overførselsadgangen mellem årene opjusteres til +/- 40 mio. kr.	
Skulle det mod forventning ikke ske, at der kan tilvejebringes ekstern finansiering til en ny Musikhuspark, skal den resterende manko tilvejebringes på baggrund af oplæg fra Borgmesterens Afdeling, Kultur og Borgerservice og Teknik og Miljø. Der er dermed garanti for, at den resterende manko finansieres, og projektet kan igangsættes.	

Hensigtserklæringer i budget 2021	Status
Forligspartierne anmoder Teknik og Miljø om at sikre en grundig borgerinddragelse i forhold til en række tiltag vedrørende "Vilde Aarhus" og fremsende indstilling om udmøntning af midlerne i Skov- og Naturfonden til forligskredsen senest inden sommerferien 2022.	
Forligspartierne beder Teknik og Miljø om at afklare finansieringsmulighederne til en ny engsø ved Hede Enge via midler fra Aarhus Vand til dele af klimatilpasningen og via fonde til genskabelse af natur og tilbageholdelse af vand.	
Forligspartierne er enige om, at aftalerne for landbrugsjorden i tilknytning til skovene ved Moesgård og Fløjstrup opsiges, og at arealerne i stedet omlægges til natur.	
Forligspartierne anmoder Teknik og Miljø om i samarbejde med Odder Kommune at undersøge mulighederne for natur- og biodiversitetsprojekter, som går på tværs af kommunegrænserne, herunder videreførelse af vild natur, kiler og spredningskorridorer.	
Forligspartierne anmoder Teknik og Miljø om at foretage en skitsering af et projekt med en bilfri bro over Anelystvej samt andre rekreative forbindelser, der kan forbedre adgangsmulighederne til True Skov. Yderligere ønsker forligspartierne, at Teknik og Miljø undersøger muligheden for medfinansiering til broforbindelsen fra forskellige fonde.	
Forligspartierne er enige om, at Aarhus Kommune skal søge midler fra regeringens Infrastrukturplan 2035 til realiseringen af cykelhandlingsplanen.	
Teknik og Miljø anmodes om at udarbejde en status på gennemførelsen af cykelhandlingsplanen og fremadrettede øvrige muligheder for at styrke cykelstinetet.	
Forligspartierne ønsker en beskrivelse af mulighederne for at anlægge en sikker forbindelse til Ajstrup Strand i form af eksempelvis en 2 minus 1 vej.	
Teknik og Miljø anmodes om at undersøge muligheden for at etablere en rundkørsel ud for stikvejen til dagtilbud og skole på Holmstrupgårdsvej. Der afsættes på forhånd en reserve på 2,4 mio. kr. af investeringsplanens generelle vejmidler, der kan fremrykkes til formålet, hvis der senere træffes endelig beslutning om at gennemføre projektet.	
Såfremt der ikke fuldt ud bliver brug for den centrale reserve for Bering-Beder Vejen til naturinvesteringerne, ønsker forligspartierne at det undersøges, hvordan der bedst kan sikres yderligere støjreduktion ved anlæg af Bering-Beder Vejen.	
Forligspartierne ønsker indsatserne "Sikkert i skole" fremskyndet, og anmoder Teknik og Miljø og Børn og Unge om at fremlægge en indstilling med konkrete forslag til handling på kort og mellemlangt sigt. Midler fra den 10-årige anlægsplan kan fremrykkes.	
Forligspartierne forudsætter, at de nævnte projekter om modernisering af lokalcentre, nyt bibliotek / medborgercenter i Tranbjerg samt lokale dagtilbudspladser i udkanten af kommunen finansieres helt eller delvist fra puljen til velfærdstilbud i lokalområder og eventuelt fra oplandspuljen.	
Det forudsættes, at Magistraten træffer beslutning om en tovholderfunktion i hvert enkelt tilfælde, indtil de generelle rammer for puljerne er fastlagt.	
Konkret for opførelse af lokale dagtilbudspladser i udkanten af kommunen vil det være udgangspunktet, at der er tale om et skoledistrikt, hvor der er mere end 4 km eller mere end ½ time med offentlig transport til nærmeste by uden for anvisningsdistriktet og indenfor garantidistriktet, men beslutningen vil også samtidig bero på mulighederne for samlokalisering og en afvejning i forhold til øvrige ansøgninger til puljen for velfærdstilbud i lokalområder.	
For at understøtte samlingsstedet i den 2-årige periode afsætter forligspartierne 1 mio. kr. fra Oplandspuljen (fremrykkes fra 2024) til etablering og drift af en klimacafé, som også skal understøtte beskæftigelsesindsatser for borgere på kanten af arbejdsmarkedet. Erfaringerne fra Kirketorvet 10 og klimacaféen deles og anvendes i de øvrige lokalområder i kommunen.	
Forligspartierne ønsker allerede nu at afsætte 0,75 mio. kr. årligt i 3 år til udvikling og drift af det lokale mødested med tilhørende klimacafé i Skæring finansieret via fremrykning af midler i Oplandspuljen.	
Forligspartierne ønsker, at der iværksættes en nærmere afdækning af muligheder for etablering af nyt mødested / bylivshus i Beder.	
Forligspartierne ønsker at reservere 4 mio. kr. fra oplandspuljen i 2024 til deltagerbudgetter, så der allerede nu kan arbejdes med deltagerbudgetter via fremrykning af midler til 2022-2023.	
Forligspartierne ønsker at afsætte en samlet pulje på 150 mio. kr., der - udover at undersøge og etablere andre måder at prioritere den kollektive trafik til og fra Aarhus Ø - skal bruges på en styrkelse af natur og rekreative muligheder på Aarhus Ø. Puljen afsættes i forbindelse med det forventede regnskab for 2021 og udmøntes efter indstilling fra Borgmesterens Afdeling samt Teknik og Miljø. Forligspartierne har noteret sig visionen for udviklingen af kyststrækningen mellem Fiskeri-, Træ-skibs- og Lystbådehavnen og Den Permanente og ønsker at udtrykke sin opbakning til den videre afdækning af visionen.	
Forslaget om en korrektionsmekanisme for de ekstraordinært store afdrag på pensionsforpligtelsen vil kræve en justering af kommunens økonomiske politik. Forligspartierne er enige i at gennemføre denne justering.	

¹ Forligspartierne ønskede med budgetforlig 2022 at igangsætte en forsøgsordning med 1 gange ekstra hoved rengøring a to timers varighed. På grund af besparelser besluttede MSO at

udskyde igangsættelsen af forsøgsordningen af hensyn til eventuelle ændringer i serviceniveauet. I foråret 2023 vil udmøntningen blive igangsat.

² Den daværende regering fandt ikke folketingets opbakning til forslaget, og der er derfor ikke tilvejebragt hverken økonomiske eller øvrige rammer for indsatsen fra statens side.

Photo by [Jeppe Mønster](#) on [Unsplash](#)

